

Un roman al avântului spre comunism

Via curiozitate, trezită de ecoul discuțiilor purtate în presa sovietică despre romanul „Bătălie în marș” al Galinei Nikolaeva, este pe deplin satisfăcută și întrecută de lectura cărții apărută acum și în traducere românească. Înaintea cititorului se desfășoară imaginea noului impuls de energie și creație care a mobilizat forțele oamenilor sovietici în ultimii ani și care, sub conducerea Partidului Comunist, s-a concretizat în realizări situate la cel mai înalt nivel al cuceririlor omului.

Ceea ce scriitoarea numește „bătălie în marș” este asaltul inițiativei și talentului puse în slujba idealului comunist, împotriva rutinei și conservatorismului, a tot ceea ce frânează desfășurarea procesului complex al progresului continuu. Dramatismul, intensitatea conflictului acestui roman nu vin atât din înfruntarea a doua tendințe opuse, cât din impetuozitatea cu care este înfățișat noul în plină creștere și afirmare. Și dacă n-ar fi titlul prezențor poate că nici un cititor nu s-ar gândi la „bătălie” după felul cum începe cartea.

Directorul unei mari uzine de tractoare, Valgan, pornește alături de noul său colaborator, inginerul-șef Bahirev, la îndeplinirea sarcinilor de producție. Directorul apare înconjurat de prestigiul meritelor dovedite până atunci, inginerul-șef impune prin spirit organizatoric și tenacitate în urmărirea sarcinilor propuse. Și unul și altul aspiră să sporească, prin activitatea lor comună, faima uzinei. Evident, o asemenea aspirație nu poate sugera ideea antagonismului. Dar trecerea la fapte lasă destul de repede să se contureze deosebirile dintre cei doi conducători, modulele lor diametral opuse de a se situa față de oameni și sarcini, de a înțelege perspectivele. Supunind munca uzinei unei observații minuțioase, cercetînd personal terenul, Bahirev se apropie încet și aproape neluat în seamă de viața colectivului, pe care Valgan — călăuzit de o netulburată siguranță de sine — îl domină cu abilitatea de a obține succesul în orice condiții. Inșiși Bahirev admiră această abilitate, denumită de unii chiar „stilul valganin”, pînă cînd descoperă, însă, aspectele neplăcute, greșelile și dezordinea ce dăinuie și sînt încurajate de tendința directorului spre o înfățișare sărbătorească a lucrurilor. Ingerul-șef constată că în uzină se muncește haotic, că randamentul lasă de dorit din cauza unor metode tehnice depășite, că tractorul prezentat ca o realizare ascunde, în realitate, grave erori de construcție. Odată aceste constatări făcute, profunda principialitate comunistă a inginerului se manifestă în entuziasmul cu care se angajează, pînă la uitare de sine, în munca cerută pentru remedierea situației. Aici începe, propriu-zis, lupta directă. Măsurile preconizate de Bahirev presupun recunoașterea greșelilor din trecut, renunțarea la laurii unor succese imediate, ieșirea din inerție — ori, toate acestea, contravin felului de a vedea al lui Valgan.

Să fie oare numai o deosebire de fel de a privi? Cîtă vreme Bahirev acționează singur, lucrurile par să stea astfel. Planurile sale de reorganizare, deși temeinice și axate

pe cerințele unei înalte productivități, sînt respinse de director pe motivul, la prima vedere justificat, că ar amenința activitatea curentă a uzinei. O serie de măsuri ale inginerului-șef, luate în pripă, dau în aparență dreptate lui Valgan, preocupat strict de realizarea cifrelor de plan. Bucurîndu-se de sprijinul unui activist de partid, contaminat de același spirit al infailibilității personale asigurate cu orice preț, chiar și pe calea tănuirii lipsurilor, directorul nu ezită să-l îndepărteze pe Bahirev din postul de conducere, ca necorespunzător și dăunător. Rămîind să muncească mai departe în uzină, nemîncat de orgoliu și dornic să dovedească dreptatea poziției apărute de el, nu dintr-o simplă dorință de a se eviden-

văța, dă autoarei prilejul să-și dezvăluie gama bogată a talentului ei de a fixa stări psihologice complexe, de a vedea interdependența strînsă și adeseori abia perceptibilă dintre sentimente și împrejurări, de a surprinde în focarul imaginii acele tainice procese intime, niciodată traductibile în vorbe, ci doar în cite un gest neprevăzut, nerepetat. Nimic artificial, nimic forțat în prezentarea acestei legături, care încalcă morală nouă și față de care, inșiși eroii iau atitudine, prin suferința adîncă și sinceră.

Întreg romanul Galinei Nikolaeva este străbătut de un adevărat patos al umanismului comunist. Și acest patos este cu atât mai convingător, cu cît în permanență desfășurarea faptelor din carte implică un sens polemic îndreptat împotriva atitudinilor de paradă, a tănuirii dificultăților, a voalării adevărului. „Bătălie în marș” este o elocvență reflectare a faptului că numai cei ce luptă în numele adevărului înving. Iar adevărul îl intruchipează poporul din sinul căruia se înalță spre viitor visurile cele mai îndrăznețe. Apărător al acestor visuri și conducător, partidul clasei muncitoare este forța care asigură traducerea lor în fapt, fericirea obștească și împlinirea fiecărui om al muncii în parte. Romanul Galinei Nikolaeva oglindește realizarea acestor visuri în pragul celui mai înalt stadiu de dezvoltare al societății omenești.

Geo Șerban

Tinerete

sculptură de O. Komov

Vitrina

ția, ci în interesul colectivului de muncitori și al societății, fostul inginer-șef își întărește în ultimă instanță legătura cu masa muncitorilor, le cucerește simpatia, se întîlnește în aceeași aspirație spre perfecțiune cu lucrătorii din diferite secții și, astfel, răspunde încrederei pe care comuniștii începuseră să i-o acorde încă înainte de destituirea sa. Alături de Bahirev se află organizatorul de partid. Acesta apreciază inițiativele îndrăznețe ale inginerului, vede în orientarea lui cum se sintetizează cele mai bune năzuinți ale colectivului uzinei, îl susține pînă la capăt, cu intransigență și însufindu-i și lui, în momentele de cumpănă, țaria combativității partinice. Viața, în năvalnicul ei mers înainte, îl ridică din nou pe Bahirev la locul de frunte ce i se cuvine, în vreme ce Valgan se prăbușește, depășit de ritmul dezvoltării, de care el s-a instrăinat. Asemenea schimbări nu reflectă doar deosebite puncte de vedere într-o problemă sau alta, ci atitudini deosebite față de ceea ce este esențial, hotărîtor în activitatea oricui. Greoiul, urșuzul Bahirev se dăruiește trup și suflet cerințelor poporului, pe care volubilul Valgan — cum se dovedește în cele din urmă — nu numai că le ignoră, dar le și disprețuiește.

Foarte expresiv este înfățișată în roman legătura dintre planurile gândite de Bahirev și căutările creatoare ale masei. În continua strădanie a inginerului de a îmbunătăți procesul de producție se traduce plastic exigența întregii mase de muncitori față de condițiile și rezultatele muncii prestate.

Galina Nikolaeva zugrăvește acest cuprinzător tablou al vieții obștești, urmărind nenumărate destine individuale. O simplă prezentare a cărții — și aceasta restrînsă la firul principal al conflictului — nu poate nici măcar să-i enumere pe toți eroii, care solicită atenție și cuceresc simpatia cititorului. Dintre toți, trebuie atrasă atenția cel puțin asupra inginerului Tina Karamiș, a cărei prezență în carte îndeplinește un rol decisiv în definirea lui Bahirev. Acestei femei, trecută prin grele încercări, îi este proprie aceeași dăruire totală în muncă, aceeași surprinzătoare pătrundere în esența lucrurilor și aceeași combativitate principială. Alături de dînsa, inginerul-șef se simte mai sigur pe sine, stimulat și liniștit chiar în cele mai furtunoase împrejurări. Nu este greu, ca în condițiile unei astfel de asemănări, sentimentul camaraderiei să se dezvolte și să se adîncească în acela al iubirii. Ceea ce nu-i dădea familia, acea comunitate de preocupări zilnice, de care soția lui — altminteri excelentă nevastă — rămîne izolată, Bahirev găsește la Tina Karamiș. Dragostea vinovată a acestor doi oameni, dar toțiși de o puritate

BREVIAR • BREVIAR

● Cunoscutul dirijor Konstantin Ivanov, care a întreprins un turnee de două luni în America cu Orchestra simfonică de stat a U.R.S.S., relatează acest episod: „După concertul pe care l-am dat la Los Angeles, s-a apropiat de mine o femeie necunoscută și mi-a cerut un autograf. M-am conformat cu plăcere, cînd am aflat că solicitatoarea e Ima Sumac. Între timp, membrii orchestrei noastre, care aflaseră și ei că marea cîntăreață peruviană a venit să ne vadă, au format un șir lung în așteptarea unui autograf din partea ei. După acest schimb original de autografe, Ima Sumac ne-a declarat că ar dori să viziteze Uniunea Sovietică și să cînte în fața spectatorilor sovietici”.

● Iar P. Markov, om de artă și publicist, care a vizitat America cu un grup de turiști, relatează următoarele: „La Washington am asistat la un concert al celebrului cîntăreț și actor Harry Belafonte. La sfîrșit, Belafonte s-a adresat spectatorilor propunîndu-le să-i salute pe prietenii sovietici care se aflau în sală și și-a exprimat public dorința de a întreprinde un turnee în Uniunea Sovietică. Iar în discuția pe care a avut-o cu noi ne-a mărturisit că dorește să-l întîlnească pe Pușkin pe ecran și ne-a cerut indicații amănunțite despre viața și opera poetului”.

● În cursul ultimelor două luni, în numai trei orașe sovietice — Moscova, Leningrad și Kiev — au avut loc șapte premiere teatrale.

● Sărbătoarea cîntecului, care a avut loc zilele acestea la Moscova, a transformat capitala sovietică într-o imensă sală de concert. Pe estradele instalate în piețe, parcuri și pe străzi s-au produs formații corale, orchestrale, soliști.

● Academia de artă a U.R.S.S. a distins cu medalia de aur și de argint cele mai bune lucrări realizate în anul 1959. Au fost premiați sculptorul N. Tomski, pentru statuia amiralului Nahtmov, pictorii Evgheni Kibrik pentru suita de desene „V. I. Lenin”, V. Rîndin care a realizat decorurile la opera „Război și pace” de Prokofiev, și alții.

● Asociația „Franța—U.R.S.S.”, a organizat în marele parc de la Pantin, în împrejurimile Parisului, o serbare a prieteniei franco-sovietice. Un concert susținut de artiști francezi și sovietici, o gală de filme sovietice, balul tineretului — iată doar cîteva din manifestările care au avut loc cu acest prilej.

● Trupa de balet a Teatrului „S. M. Kirov” din Leningrad se află în turnee în Japonia. Artiștilor sovietici li s-au făcut în repetate rînduri calde manifestații de prietenie, iar spectacolele lor sînt considerate ca „o sărbătoare pentru viața artistică a Japoniei”.

● Care-i cel mai bun cîntec sportiv? Răspunsul la această întrebare a fost aflat cu prilejul concursului unional pentru cel mai bun cîntec sportiv, organizat de Uniunea asociațiilor și organizațiilor sportive din U.R.S.S., Uniunea Compozitorilor sovietici și Comitetul de Stat de radioteleviziune al U.R.S.S. Premiul I a fost acordat compozitorului V. Krușcin și poetului V. Malkov pentru „Marșul tineretului”.

● Numărul 6 al revistei „Iunost” este scris în întregime de tineri, dintre care cei mai mulți publică pentru înflăcărată. Vîrsta medie a autorilor: 22—23 de ani.

Probleme de istorie a celui de-al doilea război mondial

Recent, în cadrul Bibliotecii Analelor romîno-sovietice seria istorie, editată de Institutul de Studii Romîno-Sovietice, a apărut o culegere extrem de interesantă, sub titlul colectiv „Probleme privind istoria celui de-al doilea război mondial”.

Volumul cuprinde un material bogat și de incontestabilă valoare științifică despre relațiile diplomatice și politico-militare dintre marile puteri în ajutul celui de al doilea război mondial, despre caracterul și rezultatul celui de al doilea război mondial, precum și o critică a istoriografiei burgheze în legătură cu cel de-al doilea război mondial.

„Probleme privind istoria celui de-al doilea război mondial” oferă cititorilor zece articole traduse din literatura sovietică de specialitate, semnate de cunoscuți oameni de știință sovietici. Cîtăm astfel: Metodele, izvoarele și planurile studierii celui de-al doilea război mondial în Uniunea Sovietică, de V. G. Truhanovski; Despre originea și caracterul politic al celui de al doilea război mondial, de E. A. Boltin; Cauzele înfrîngerii militare a Germaniei fasciste și falsificatorii istoriei din Germania occidentală, de D. E. Melnikov; Rezultatele reale și aparente ale celui de-al doilea război mondial, de G. Deborin etc.

Prin articolele, bine documentate și de înaltă tinută științifică pe care le cuprinde, volumul este merit să sprijine din punct de vedere metodologic orientarea cercetărilor istorice din țara noastră în legătură cu această importantă problemă. Și în același timp, el poate constitui o lectură atractivă și utilă și pentru toți cei care vor să cunoască mai bine dedesubturile marii drame pe care a trăit-o omenirea în anii marii conflagrații mondiale.

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

ABONAMENTE: pe 3 luni, 10 lei; pe 6 luni, 20 lei; pe un an 40 lei.

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român

Ședința de miercuri

Miercuri au continuat lucrările celui de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român.

Delegații au salutat cu puternice aplauze pe membrii Prezidiului Congresului.

Ședința de dimineață s-a deschis la ora 8,30, fiind prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

În continuarea discuțiilor la raportul Comitetului Central și la raportul Comisiei Centrale de Revizie, tov. Isaac Martin, delegat al organizației regionale de partid Timișoara, prim-secretar al Comitetului regional Timișoara al P.M.R., a vorbit despre creșterea rîndurilor partidului, despre întărirea compoziției muncitorești a organizației regionale, despre munca de selecționare, creștere și promovare a cadrelor de partid, arătînd experiența organizațiilor de partid din regiune în acest domeniu.

Tov. Ion Constantin, delegat al organizației orașenești de partid București, director general al uzinelor „Mao Tze-dun”, a vorbit despre lupta colectivului întreprinderii pentru îmbunătățirea caracteristicilor tehnice și a randamentului utilităților produse.

Primit cu vii aplauze, tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar a adus salutul Partidului Comunist Bulgar.

A luat apoi cuvîntul tov. Dumitru Balalia, delegat al organizației regionale de partid Ploiești, prim-secretar al Comitetului regional Ploiești al P.M.R., care a vorbit despre dezvoltarea industriei petrolifere și de utilaj petrolier în regiune.

Intîmpinat cu vii aplauze, tovarășul Antonin Novotny, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Cehoslovace, a transmis Congresului salutul Partidului Comunist din Cehoslovacia.

În continuarea discuțiilor tov. Florea Fintînă, delegat al organizației regionale de partid Craiova, președintele gospodăriei agricole colective din comuna Maslavici, a vorbit despre succesele obținute de colectivități în întărirea economico-organizatorică a gospodăriei lor, în sporirea producției și dezvoltarea avutului obștesc.

Tovarășul Ene Turcanu, delegat al organizației regionale de partid Suceava, prim-secretar al Comitetului regional Suceava al P.M.R., după ce a înfățișat dezvoltarea economică a regiunii în anul puterii populare, a analizat pe larg problemele legate de asigurarea unui puternic avînt al economiei forestiere, creșterea productivității muncii, îmbunătățirea utilizării maselor lemnoase în scopuri industriale și valorificarea superioară a lemnului.

Tov. Nagy Istvan, delegat al organizației regionale de partid Cluj, președintele Filialei Cluj a Uniunii Scriitorilor, a subliniat succesele importante obținute sub îndrumarea partidului de literatura și arta realist-socialistă din țara noastră, care au o inenunziabilă sursă de inspirație în eforturile eroice ale oamenilor muncii în opera de construire a socialismului.

Tov. Teodor Bulea, delegat al organizației regionale de partid Hunedoara, tehnician miner la exploatarea minieră Aninoasa, a vorbit despre transformările adînci din viața minerilor Văii Jiului, unde așezările muncitorești au devenit în acești ani de nerecunoscut.

După pauză, ședința a fost prezidată de tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

Primit cu vii aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Alexandru Drăghici, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., ministrul Afacerilor Interne.

În cuvîntul său, tovarășa Eva Feder, delegat al organizației regionale de partid Oradea, secretar al Comitetului regional Oradea al P.M.R., a subliniat că mărețele realizări dintre cele două congrese se datoresc fermității cu care partidul a aplicat principiul leninist de creștere cu precădere a industriei producătoare de mijloace de producție, preocupîndu-se, în același timp, de dezvoltarea industriei bunurilor de consum.

Primit cu vii aplauze, tovarășul Pin Cijen, membru al Biroului Politic și al Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Chinez, a adus Congresului salutul Partidului Comunist Chinez.

A luat apoi cuvîntul tov. Vasile

Vaia, delegat al organizației regionale de partid Cluj, prim-secretar al Comitetului regional Cluj al P.M.R., care a arătat că, la fel ca toate regiunile țării, regiunea Cluj a cunoscut o puternică dezvoltare în ultimii ani. El a vorbit despre perspectivele creșterii continue a producției industriale și agricole din regiune și a subliniat hotărîrea oamenilor muncii de a înfăptui mărețele obiective stabilite de partid.

Primit cu vii aplauze, tovarășul Walter Ulbricht, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Socialist Unit din Germania, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. D. Germane, și János Kádár, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, au transmis Congresului saluturile Partidului Socialist Unit din Germania și Partidului Muncitoresc Socialist Ungar.

După amiază, ședința s-a deschis la ora 16, fiind prezidată de tovarășul Alexandru Moghioros.

Tov. Csopor Ludovic, delegat al organizației de partid a Regiunii Autonome Maghiare, prim-secretar al Comitetului de partid al R.A.M., a arătat realizările oamenilor muncii romîni, maghiari și de alte naționalități, care, însuflețiți de sentimentul dragostei fierbinți față de patria lor comună, participă cu toată hotărîrea la lupta pentru construirea socialismului. El a exprimat calde mulțumiri conducerii partidului și guvernului pentru ajutorul permanent acordat pentru dezvoltarea multilaterală continuă a regiunii.

Primit cu vii aplauze, tovarășul Edward Ochab, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, a transmis Congresului salutul Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

Tov. Nicolae Marchian, delegat al organizației regionale de partid Stalin, prim-secretar al Comitetului regional Stalin al P.M.R., a vorbit despre importante realizări ale indus-

trielor constructoare de mașini din regiune, ca urmare a politicii parăduului de industrializare socialistă a țării.

Primit cu vii aplauze, tovarășul Hysni Kapo, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al Partidului Muncii din Albania, a adus salutul Partidului Muncii din Albania.

Tov. Virgil Trofin, delegat al organizației regionale de partid Iași, prim-secretar al C.C. al Uniunii Tineretului Muncitor, a arătat că tineretul patriei noastre, mai sbrîns unit ca oricînd în jurul partidului, însuflețit de perspectivele luminoase pe care le înfățișează raportul Comitetului Central, este hotărît să-și închine toată eforturile cauzei nobile a construirii socialismului și comunismului. El a vorbit despre acțiunile patriotice ale tineretului, despre realizările lui în producție și la învățătură.

Intîmpinat cu vii aplauze, tovarășul Kim Cian Man, vicepreședinte al Comitetului Central, membru al Prezidiului Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, a adus salutul Partidului Muncii din Coreea.

Tov. Viorel Uibaru, delegat al organizației regionale de partid Timișoara, președintele gospodăriei agricole colective din comuna Lenauheim, a vorbit despre continua întărire economico-organizatorică a gospodăriei.

Tov. Mihai Suder, delegat al organizației regionale de partid Suceava, ministrul Economiei Forestiere, a arătat rezultatele obținute prin aplicarea politicii partidului de folosire rațională și valorificare superioară a bogățiilor forestiere.

După pauză, ședința a fost prezidată de tovarășul Alexandru Drăghici.

Primit cu vii aplauze, a luat cuvîntul tovarășul Emil Bodnăraș, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Intîmpinați cu vii aplauze, tovarășii Le Duan, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al Partidului celor ce Muncesc

din Vietnam și Dugursurun, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, au transmis Congresului saluturile Partidului celor ce Muncesc din Vietnam și Partidului Popular Revoluționar Mongol.

Tov. Dorian Vișan, delegat al organizației regionale de partid București, directorul G.A.S. Ivănești, a vorbit despre felul cum s-au tradus în viață, la locul său de muncă, măsurile luate de partid și guvern pentru transformarea G.A.S. în mari unități producătoare de cereale și produse animale.

Primit cu vii aplauze, tovarășii Léo Figueres, secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Francez și Arturo Colombi, membru al Conducerii Partidului Comunist Italian, au adus saluturile Partidului Comunist Francez și Partidului Comunist Italian.

Tov. Constantin Dalcoviciu, delegat al organizației regionale de partid Cluj, rectorul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, a exprimat mîndria oamenilor de știință și cultură pentru atenția acordată științei, tehnicii, școlii și culturii, în raportul Comitetului Central. Vorbitorul a arătat justetea măsurilor luate de partid cu privire la unificarea universităților „Babeș” și „Bolyai”, subliniind prietenia puternică ce unește cadrele didactice și studenții romîni și maghiari.

Tov. Cornel Fulger, delegat al organizației regionale de partid Craiova, prim-secretar al Comitetului regional Craiova al P.M.R., a subliniat că în perioada care a trecut de la Congresul al II-lea, regiunea Craiova a cunoscut o puternică dezvoltare economică.

În cuvîntul său, tov. Ștefan Tripsa, delegat al organizației regionale de partid Hunedoara, maestru oțelar la Combinatul siderurgic Hunedoara, Erou al Muncii Socialiste, a vorbit despre activitatea organizației de partid din combinat pentru sporirea ridicării calificării muncitorilor și despre experiența dobîndită în punerea în valoare a rezervelor existente pentru sporirea producției siderurgice.

Ședința s-a încheiat la ora 20,45.

Un program măreț

(urmăre din pag. 1-a)

strălucit exemplu de colaborare frățească între țara noastră și Uniunea Sovietică este sprijinul acordat de Patria socialismului triumfător pentru realizarea centrului siderurgic de la Galați — obiectiv principal pe viitorii 10 ani ai planului de perspectivă. „Pentru ajutorul prietenesc acordat și cu acest prilej țării noastre — a declarat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej de la înalta tribună a Congresului — permiteți-mi ca în numele Congresului și al întregului nostru popor, să aduc calde mulțumiri Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, guvernului sovietic și personal tovarășului Hrușciov”.

În același timp, proiectul de Directive ale Congresului al III-lea prevede un impetuos avînt al forțelor de producție și în agricultură. Pînă la sfîrșitul anului 1965, producția agricolă urmează să crească cu 70-80 la sută față de anul 1959, asigurînd un beșug de produse agroalimentare pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al populației. Principala sarcină în domeniul producției agricole este sporirea considerabilă a producției de cereale, mai ales de grâu și porumb. O puternică concentrare de forțe va fi îndreptată în direcția creșterii animalelor, o atenție deosebită se va acorda producției plantelor tehnice, legumelor și cartofilor.

Politica consecventă a partidului de dezvoltare a forțelor de producție, ca și capacitatea crescîndă a economiei noastre de a consacra mijloacele necesare realizării unor obiective tot mai importante, pe baza creșterii continue a acumulărilor statului, sînt clar oglinzite și de prevederile proiectului de Directive privitoare la investiții. E de ajuns să amintim că pentru perioada 1960-1965 se prevede un volum de investiții de aproximativ două ori mai mare decît în cei șase ani precedenți și cu 40 la sută mai mare decît în cursul ultimilor zece ani. Valoarea fondurilor fixe industriale ce vor fi puse în funcțiune în perioada planului de șase ani va depăși întreaga valoare a fondurilor fixe existente în industrie la sfîrșitul anului 1959.

Ritmul accelerat de dezvoltare a economiei naționale va fi stimulat de introducerea tehnicii noi în toate ramu-

riile economiei, de aplicarea în practică a cuceririlor științei moderne. Aplicarea pe scară largă a cuceririlor științei și tehnicii va duce, la rîndul ei, la o puternică creștere a productivității muncii — cu 60-65 la sută — urmînd ca pe această cale să se obțină peste 70 la sută din sporul întregii producții industriale.

Toate acestea vor constitui baze trainice pentru creșterea venitului național și sporirea bunăstării oamenilor muncii. Realizarea prevederilor planului de șase ani, prima etapă a programului de perspectivă, va deschide în fața poporului nostru noi orizonturi, și mai luminoase: desăvîrșirea construcției socialiste și perspectiva trecerii treptate la construirea comunismului.

Schița-program a planului de perspectivă prevede o asemenea intensificare a industrializării socialiste a țării încît într-o perioadă cît mai scurtă să ajungem la nivelul țărilor mai avansate din punct de vedere al producției și consumului calculat pe cap de locuitor. Așa cum a arătat raportul C. C. al P.M.R., există posibilitatea ca în următorii 15 ani producția industrială a țării să crească de peste șase ori. Ritmul mediu anual de creștere a producției industriale va fi în această perioadă de aproximativ 12 la sută, iar un procent al producției industriale din 1975 va însuma peste 4 miliarde lei. Încă în 1970 țara noastră va putea obține în mai puțin de 14 zile întreaga producție de oțel a anului 1938, realizînd o producție globală de circa 7,5 milioane tone oțel, ceea ce va situa Republica Populară Romînă printre țările cu un nivel ridicat de dezvoltare industrială.

Sprijinindu-se pe o industrie dezvoltată, capabilă să-i furnizeze din plin mașinile, inginerii și alte mijloace necesare, agricultura noastră socialistă își va putea spori producția de aproximativ trei ori.

Industria, agricultura, transporturile și celelalte ramuri de activitate vor cere sporirea însemnată a numărului de specialiști cu înaltă calificare. Această cerință va determina cuprinderea în învățămîntul general cu o durată de școlarizare prelungită a tuturor tinerilor de la orașe și sate, dezvoltarea considera-

bilă a învățămîntului de toate gradele. Creșterea productivității muncii, ca urmare a progresului tehnic și a ridicării calificării muncitorilor, reducerea duratei zilei de muncă în toate sectoarele de activitate, sporirea sistematică a veniturilor reale ale populației, creșterea cheltuielilor social-culturale finanțate de bugetul statului vor duce la o ridicare importantă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii de la orașe și sate.

Detășament călît al mișcării comuniste internaționale, Partidul Muncitoresc Român — împreună cu celelalte partide frățești — luptă neabătut pentru puritatea învățămîntului marxist-leninist, pentru internaționalismul proletar. Alături de celelalte partide frățești, Partidul Muncitoresc Român demască și respinge revizionismul, condamnă cu hotărîre pe toți cei care încearcă să denatureze teoria marxist-leninistă.

Republica Populară Romînă este o verigă de necîntît din marea și puternică familie a țărilor socialiste. „Considerînd de datorică fiecărei țări, mari sau mici, să-și aducă propria contribuție la cauza apărării păcii — se arată în raportul C. C. al P.M.R. — Republica Populară Romînă este hotărîtă să militeze în strînsă unire cu celelalte țări ale lagărului socialist pentru micșorarea încordării internaționale, pentru zădărnicierea oricăror uneltiri ale cercurilor agresive, pentru promovarea perseverență a principiilor coexistenței pacifice și statornicirea unei păci trainice în lume”.

Epoca noastră este o vreme în care ideile socialismului exercită în întreaga lume o atracție tot mai puternică, luminînd lupta popoarelor pentru bunăstare, pentru pace, pentru dezvoltarea tuturor resurselor materiale și spirituale ale omului.

Strîns unit sub steagul glorios al încercatului său partid, poporul nostru va porni cu un nou elan și puteri înzecite la realizarea mărețelor obiective stabilite de Congres, dobîndînd noi victorii în dezvoltarea și înflorirea patriei noastre socialiste.

Pașii României noi

N-am mai fost în București de doi ani. S-ar putea spune că pentru un oraș care nu de mult a sărbătorit 500 de ani de la întemeierea lui, doi ani nu înseamnă prea mult. Așa se întâmplă, însă, numai în trecut, când ani întregi și chiar decenii nu schimbau deloc înfățișarea orașului. La periferii se îngrămădeau cocioabe și bordeie în care sărăcimea orașului ducea o viață searbădă, în timp ce în centru se aflau casele confortabile ale bogățiilor. Astăzi fiecare an, fiecare lună din viața României înseamnă un nou pas înainte pe calea dezvoltării socialiste a economiei și culturii.

De fiecare dată când vizitezi România te impresionează ritmul impetuos de dezvoltare a economiei și culturii acestei țări. Iar acum colind din nou Bucureștiul și aproape în fiecare stradă dau de ceva nou.

Piața Republicii. Aici a apărut impunătorul edificiu al unei imense săli destinate adunărilor de masă și congreselor iar în vecinătate o întreagă stradă cu blocuri noi. Iată și celebrul cartier Grivița Roșie. De multe ori el e asemuit cu Krasnaia Presnea din Moscova, dat fiind că în 1933 muncitorii feroviari de aici au înscris, prin lupta lor împotriva orândurii burghezo-moșierești, o pagină glorioasă în istoria mișcării revoluționare. De atunci, Grivița Roșie a devenit un sprijin de nădejde al Partidului Muncitoresc Român în lupta pentru fericirea poporului. Ca o dovadă a prețurii întregului popor, pe frontonul Atelierelelor C.F.R. poți vedea ordinele „Apărarea Patriei” și „23 August”, cu care a fost decorat gloriosul colectiv al atelierelor. Conform planului general de dezvoltare a orașului, cartierul Grivița va deveni una din principalele magistrale ale orașului. Mii de familii de muncitori s-au mutat în blocurile nou construite.

Iată și cartierele Colentina, Floreasca, Tei, Vergului „celebre” mai înainte prin cocioabele lor. Astăzi, copiii află despre trecutul lor numai din cărți și din amintiri.

În aceste zile, în București înflorește trandafirul. Pe bulevarde și în nenumăratele parcuri ale orașului sînt mii, sute de mii de tufe de trandafiri. Ne oprim în fața unui uriaș bloc în construcție din piața gării. În apropierea șantierului se întinde o alee de trandafiri. Praful de pe șantier s-a așternut într-un strat fin pe petalele gingașe. O muncitoare tinăruță rupe câteva flori, le scutură de praf și ne spune:

— O să împodobim cu ele noile locuințe. Viitorii locatari au să seosească încă înainte de începutul lucrărilor Congresului.

Constructorii muncesc fără răgaz. Vor să dea într-un răstimp cit mai scurt un număr cit mai mare de locuințe. Astăzi Bucureștiul are aproape 1.300.000 de locuitori, adică cu 250.000 mai mult decît în primii ani ai republicii populare. În cinstea Congresului partidului, constructorii și-au luat angajamente sporite privind grăbirea ritmului construcțiilor de locuințe și reducerea prețului de cost. Povestindu-ne despre construcția blocului din Piața de flori, inginerul Marius Ionașcu ne-a explicat amănunțit cum au redus constructorii de aproape 1,5 ori prețul de cost al fiecărui apartament nou.

Bucureștiul este de nerecunoscut pentru cei care l-au vizitat cu 10-15 ani în urmă. Devenită cu adevărat un oraș al oamenilor muncii, care își transformă țara după principiile socialiste, capitala României se află într-un neîntrerupt proces de transformare.

Noi, ziarisții, călătorim mult, vedem multe, și de aceea fără să vrem ni se întâmplă uneori să fim blazați. În România, însă, un asemenea lucru nu ți se poate întîmpla. Cu prilejul unor vizite anterioare am colindat aproape toată țara și ceea ce am văzut m-a impresionat de fiecare dată datorită forței legendare pe care revoluția a trezit-o în popor.

Intr-adevăr, o țară care în trecut părea că încemenise, ocupînd primul loc în Europa în ce privește mortalitatea locuitorilor, o țară în care 4 milioane de oameni erau analfabeți, săvîrșește astăzi adevărate minuni în avîntul ei economic și cultural. România, pe care imperialismul au considerat-o dintotdeauna o anexă agrară a țărilor capitaliste dezvoltate și ale cărei bogății erau jefuite de tot felul de amatori de bunuri străine, a devenit astăzi o mare țară industrial-agrară. Uzinele ei produc tractoare și autocamioane, utilaj petrolifer și minier, tot felul de mașini și mașini-unelte.

Nu mai în ultimii cinci ani în țară

s-au înălțat peste 100 de întreprinderi noi, iar aproximativ 300 au fost extinse și reconstruite. Astăzi, industria României realizează în numai două luni și jumătate o producție egală cu aceea din întreg anul 1938.

Împreună cu un grup de ziarisți români, tocmai am vizitat Ploieștiul. În ultimii ani, orașul petrolului a crescut și mai mult, a prins noi puteri. Fostul lăcătuș Petre Vilcu, azi inginer și președintele sfatului popular al orașului, ne-a vorbit despre dezvoltarea impetuoașă a orașului petroliștilor.

La schela Boldești l-am reîntîlnit pe Dobre Stoica, o veche cunoștință. Și în 1957 am scris despre acest brav petroliștilor care și-a petrecut toată viața la schelă. Dobre Stoica ne-a vorbit cu legitimități mindrie despre noile realizări ale petroliștilor români.

Și aici, ca și în București, am dat peste trandafiri... Tufele de trandafiri înflorește chiar în vecinătatea sondelelor. Dobre Stoica a rupt o floare roșie, parfumată și ridicînd-o ca pe un trofeu ne-a spus:

— Așa înflorește și viața poporului. Cuvintele bătrînului muncitor exprimau mindria pentru patrie, pentru partidul sub a cărui conducere poporul român construiește rapid și plin de încredere o viață nouă.

Viața nouă! Aici în România, ca și în alte țări socialiste din Balcani, poți cunoaște ziua de ieri și de azi a Balcanilor. De-a lungul secolelor, deasupra acestei peninsule s-au abătut nenumărate furtuni. Țările balcanice au fost un fel de monedă de schimb în miinile jefuitoarelor imperiaștilor, care au provocat aici nenumărate războaie și vărsări de sînge între frați. Folosind cele mai bestiale metode, ei înăbușeau lupta de eliberare a popoarelor, pentru a putea jefui în voie bogățiile acestui colț al Europei. La sfîrșitul celui de-al doilea război mondial, ei au organizat intervenția împotriva Greciei și au înăbușit mișcarea de eliberare a poporului grec.

Astăzi, cele două lumi vecine din Balcani își dovedesc reciproc ce a adus revoluția populară și ce aduce imperialismul oamenilor muncii. E de ajuns să facem o comparație, fie chiar și sumară, între situația economică a României, Bulgariei, Albaniei pe de o parte și aceea a Greciei pe de altă parte, spre a ne da seama de contrastele izbitoare dintre aceste lumi. În țările socialiste asistăm la dezvoltarea impetuoașă a economiei naționale, bunăstarea materială a oamenilor muncii crește mereu, în timp ce în Grecia înțîlm stagnare economică și o sărăcie zguduitoare a maselor. Nu de mult, Confederația generală a oamenilor muncii din Grecia a adresat guvernului grec o scrisoare în care descria sărăcia oamenilor muncii. Muncitorul grec, spunea scrisoarea, primește cel mai mic salariu din Europa. Începînd din august 1958, deficitul lunar al familiilor de muncitori a crescut cu încă 123 de drahme, în urma măririi prețurilor. În timp ce productivitatea muncii crește, salariul muncitorilor se menține la același nivel. Rădălele măririi productivității muncii le culeg industriașii, ale căror venituri cresc neconținut. Retribuirea muncitorilor greci se află la un nivel extrem de scăzut. Familiile muncitorilor flămînzesc tot timpul anului.

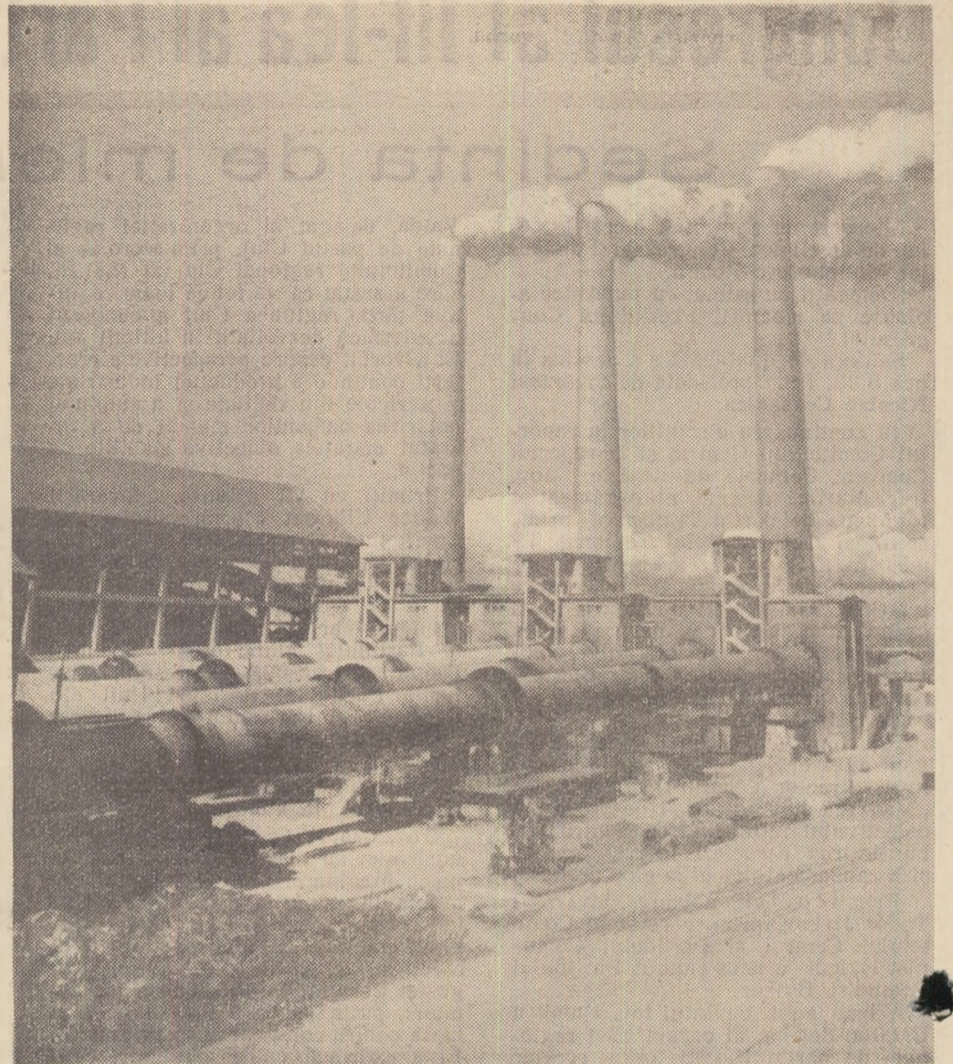
Zilele trecute, am citit într-un ziar românesc un interviu cu Marin Petrescu și fiica lui Soza-Elena repatriată din Grecia în Republica Populară Română. Marin Petrescu a plecat cu mulți ani în urmă, împreună cu familia să-și afle o soartă mai bună în Grecia. Dar nu i-a fost dat să-și găsească fericirea. În ultimii ani, Marin Petrescu a urmărit cu atenție știrile din patrie și aflînd despre viața nouă a poporului a hotărît să se întoarcă în ținutul natal. Iată ce a arătat el:

— Acum, cînd sînt în România, pot să fac o comparație cu viața noastră din Grecia. Să vă dau un exemplu. În Grecia, 1.500 de drahme înseamnă un salariu buniceal. Dar numai locuința costă între 800-1.200 drahme pe lună. Știți cit plătim pentru locuință la București? Abia trei la sută din salariu. Pentru noi, România de azi este o adevărată minune. Am scăpat de o mie de probleme și greutăți de care ne loveam în fiecare clipă în Grecia.

Așa arată ziua de ieri și de azi a Balcanilor. Istoria nu mai poate fi întoarsă înapoi. Țările socialiste din Balcani înfățișează azi întregii lumi mărețele lor succese, progresul lor economic și cultural, atașamentul lor față de cauza comunismului.

A. Grebnev

corespondent special al ziarului „Izvestia”

Fabrica de ciment din Medgidia

Constructorii la tribună

Din toată țara s-au adunat constructorii socialismului. Au venit oțelarii de la Reșița și Hunedoara, au venit mineerii de la Lupeni și Petroșani, au venit petroliștilor din Ploiești și Pitești, au venit laminatorii din Roman, au venit țesătoarele din Arad, București, Botoșani și Oradea, au venit aurarii și metalurgii din Baia Mare, muncitorii noilor combinate chimice din Chisnău, Onești și Făgăraș, au venit colectivisții, harnicii țărani muncitori din toate colțurile țării, bucuroșii de recoltele de pe ogoare, au venit învățătorii, profesorii, academicienii, scriitorii și alți oameni de artă. Toți au venit din toate sectoarele de activitate, din toate domeniile vieții noastre economice, din cele mai variate domenii sociale. Au venit cu dragoste față de Partidul Muncitoresc Român, organizatorul și conducătorul poporului spre fericire și bunăstare.

Vorbește muncitorul, vorbește țăranul, profesorul, savantul, scriitorul. Raportează partidului ceea ce au realizat și mai ales despre sarcinile care le revin în anii avîntați ce urmează în construirea, în desăvîrșirea societății socialiste. Vorbesc cu mîndrie despre ceea ce au făcut, iar entuziasmul lor este și mai mare cînd

vorbesc despre ceea ce vor face, despre tot ceea ce vor realiza. Vorbesc cu hotărîre și demnitate. Își simt forța și puterea în marea și frățeasca familie a țărilor socialiste. Ei știu că dacă imperialismul ar încerca să declanșeze un nou război, să-i oprească din munca pașnică, imperialismul va dispăre și omenirea nu va mai vorbi în veicii veclor de război. Lagărul socialist, în frunte cu marea Uniune Sovietică, constituie o putere cu mult mai mare decît ori ce putere din lume. Puterea lagărului socialist nu constă numai în armele pe care le posedă, în rachete de tot felul, ci în forța lui spirituală, în concepția lui despre om și lume. Concepția marxist-leninistă răspîndește ca o sămînță salvatoare, o sămînță a primăverilor visate de asupriții lumii.

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român marchează o nouă etapă în construirea socialismului în țara noastră, etapa definitivă, care conține în ea și începutul unei etape și mai mari și mai pline: etapa cînd vom începe trecerea la comunism.

Pe acest drum merg popoarele socialiste, pe acest drum va pași omenirea întregă.

Dumitru Corbea

Rezultatele le vedem cu toții

Întrebarea dacă, în anii care s-au scurs de la eliberarea patriei noastre, nivelul cultural al maselor a crescut, nu are nici un rost: trebuie să punem întrebarea: cit de mare este creșterea? Iar aprecierea noastră, oricît de favorabilă, nu va fi exagerată.

Nici nu vreau să pomenesesc de faptul că astăzi, în mod practic, analfabetismul — plagă cumplită a regimului trecut — a fost lichidat. Trec și peste tirajele nevisate în trecut — ale cărților, revistelor și ziarelor, care arată că astăzi toată lumea citește. Acestea sînt lucruri știute de toți. Mă opresc la un fenomen, la fel de concludent, dar legat de preocupările mele profesionale și poate mai puțin observat de alții. Mă gîndesc anume la felul cum sînt însușite pe scară largă regulile limbii române.

În trecut era suficient să deschid un ziar, oricare ar fi fost, ca să găsească puncte de plecare pentru numeroase articole de critică: aproape nu era coloană fără greșeli de limbă, și dintre cele mai grave. Astăzi presa noastră centrală numai rareori îmi mai dă ocazia să-mi exercit spiritul critic și în general nu oferă vinătorilor nici măcar greșeli de tipar.

Poate mai interesant este însă alt fenomen: nici firmele nu mai prezintă dovezi de incultură. Am auzit o dată de un pedant care ocolea cu grijă centrul orașului său și lua regulat drumul spre un bărbier de la periferie, deoarece acesta

era singurul care nu-și scrisese pe firmă frezerie. Asemenea povești devin de neînțeles pentru tinerii de azi.

Am fost invitat nu de mult la clubul unei fabrici, la o discuție cu muncitorii asupra problemelor de limbă. Nu nuraș că nu s-a pus nici o întrebare nejustificată, dar mărturisesc că dezbaterile în întregime ei a fost foarte interesantă pentru mine.

Dar poate la țară progresul e mai slab? Zaharia Stancu povestea de curînd, la o ședință a Academiei, că a stat de vorbă ore întregi cu un țăran în vîrstă, cu puțină știință de carte, de la care se aștepta să audă fie cuvinte neoașe, adică arhaice, fie neologisme stîlcite. Spre marea mirare a scriitorului, conversația a decurs, ca să zic așa, de la egal la egal: țăranul folosea fără greș limba literară, așa cum ar fi făcut-o orice intelectual. Trebuie să spun că n-am fost surprins de această relatare, deoarece cunosc munca urlașă de culturalizare a maselor largi, dusă în toți acești ani sub îndrumarea partidului, și rezultatele ei le vedem cu toții.

Aceste rezultate apar mai evidente de cit oricînd în aceste zile, cînd își desfășoară lucrările cel de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. După cum certe sînt progresele pe care țara și poporul nostru le vor face în următorii ani, cînd prevederile Directivei Congresului vor deveni realitate.

acad. Al. Graur

Expoziția sovietică deschisă în Capitală, a stîrnit un interes uriaș. Am putea demonstra ușor afirmația aceasta adăugînd aici numărul vizitatorilor de pînă acum. Dar întrucît procesul tipografic impune un mic decalaj între data cînd se scrie acest reportaj și data cînd va apărea, numărul va fi cu mult depășit cînd veți citi rîndurile de față. Fîlindcă o singură zi în viața Expoziției înseamnă mii și mii de noi vizitatori. Vin din provincie, din cele mai îndepărtate orașe ale țării, vin, mai cu seamă, din București. Spre Parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin”, unde funcționează expoziția, toate vehiculele circulă arhipline. Mii de vizitatori umplu zilnic pavilionul și platforma înconjurătoare de pe malul pitoresc al Herăstrăului. Să încercăm să-i urmărîm.

„Am văzut viitorul...”

Expoziția sovietică cuprinde 6.000 de exponate. Ea înfățișează cele mai caracteristice realizări ale țării constructorilor comunismului. Cu toate că au avut la dispoziție un spațiu destul de restrîns, organizatorii au izbutit totuși să ofere o imagine a minunațului efort constructiv al oamenilor sovietici, care au învins timpul, aducînd viitorul în prezent.

În aceste zile, cînd întregă țară urmărește lucrările celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român, cînd întregului nostru popor i-au devenit mai clare jaloanele viitorului, Expozi-

Parada modei

„Parada modei” sovietice, care a început la 23 iunie, suscită un deosebit interes. În sala Casei prieteniei romino-sovietice din str. Batiște, asistă zilnic la prezentarea modelelor, un public numeros.

Parada modei cuprinde confecțiuni pentru femei, bărbați și copii. Tineretea și tinerii care prezintă modelele sînt manechine ale căseler de mode sovietice.

șia sovietică capătă o semnificație deosebită. Căci în prezentul luminos al Uniunii Sovietice, oamenii muncii întrevăd imaginea propriului lor viitor fericit.

Expoziția solicită atenția multilaterală a vizitatorilor. Aceștia zăbovesc îndelung lîngă fiecare exponat, îl studiază pe îndelete, cer lămuriri ghidului. Preferințele vizitatorilor sînt în general determinate de criteriile profesionale. Lucru firesc: expoziția sovietică este o imagine concentrată a unei experiențe bogate și deosebit de valoro-

Una din atracțiile expoziției o constituie „taxiurile aeriene”, elicopterele. Ele efectuează zboruri de agrement deasupra Bucureștiului.

se, și oamenii vin aici să învețe. Convingerea aceasta mi-au întărit-o numeroșii vizitatori cu care am stat de vorbă.

— Pe noi ne interesează mai cu seamă secțiunea rezervată industriei grele, — mi-a spus inginerul Cernat, care a venit cu un grup de muncitori, ingineri și tehnicieni de la uzina „23 August” din Capitală. — Cunoaștem din practică, am verificat excelența calității a mașinilor sovietice, care pentru noi nu mai au nevoie de nici o altă recomandare. Cînd are la bază o asemenea industrie grea, progresul fără seamăn al Uniunii Sovietice apare ca un rezultat pe deplin firesc.

Lîngă standul unde sînt expuse mașinile-unelte, mi-a atras atenția un grup numeros de tineri muncitori, cărora un bărbat între două vârste le explica ceva. ceilalți vizitatori se dăduseră la o parte, lăsînd grupul să treacă în față, dar urmăreau și ei atent explicațiile. Tinerii s-au dovedit deosebit de interesați de linia de strunguri automate, drept care ghidul a improvizat pe loc o lecție la care a luat parte, cu explicații prețioase, și un specialist sovietic.

Conform prevederilor planului septenal, pe care ziarștii l-au numit „a doua rachetă cu multe trepte”, mecanizarea și automatizarea se extînd în cele mai diferite ra-

Duminică 19 iunie, expoziția și-a deschis porțile. Un moment solemn: tovarășul N. S. Hrușciov taie panglica, invitînd oaspeții în pavilionul expoziției.

tehnica sovietică în cucerirea spațiului cosmic. Ele continuă firesc linia standurilor consacrate industriei sovietice.

niunii Sovietice în acest domeniu.

Petre Ionescu este elev în clasa a VII-a a școlii nr. 28. Are, deci, cel mult 13—14 ani. Ceea ce nu-l împiedică să se dovedească un ghid foarte priceput. Studiază fotografia părții invizibile a Lunii (de asemenea prezență la expoziție).

— Mă pasionează foarte mult astronautica — mi-a declarat el. — De cînd am aflat că am să pot vedea la expoziție macheta ultimei trepte a rachetei cosmice sovietice și a fanionului, n-am mai avut liniște. Sputnikul îl cunoașteam, l-am văzut în 1959, la Expoziția „U.R.S.S. pe drumul construirii comunismului” care a fost deschisă la Dalles.

Lîngă „standul sputnicilor”, cum i se spune curent la expoziție, am stat de vorbă cu mulți oameni — profesoara Maria Darie și inginerul Vasile Vasilescu din București, muncitorul Ion Pintilie din Bacău, doctorița Nina Șclopu din Craiova — ca să nu citez decît cîțiva. Toți au vorbit cu admirație și cu respect despre minunatele realizări ale științei și tehnicii sovietice în cucerirea spațiului cosmic.

Standul cu aparataj medical are și el vizitatori săi pasionați. Medici, personal auxiliar se opresc și cercetează pe îndelete obiectele expuse, realizate la un înalt nivel tehnic.

— Excelente aparate! — a declarat entuziasmat dr. Radu Popescu din București. Nu mă mir deloc că americanii au început să cumpere aparate medicale sovietice. Ele reprezintă cu adevărat ultimul cuvînt al tehnicii medicale.

În spatele pavilionului a fost montat un fel de acoperiș din plăci translucide, viu colorate, din material plastic, care te fac să simți tulburător vibrația flectării ceas de lumină. Aici sînt adăpostite o serie de mașini și agregate agricole care lucrează pe nesfîrșitele ogoare sovietice. Aici am cunoscut-o pe ingineră agronom Lulza Ciobaru.

— Am văzut aici doar câteva din mașinile cu care a fost înzestrată în ultima vreme agricultura sovietică. Automatizarea producției se înfăptuiește nu numai în industrie, ci și în agricultură. Cînd vezi înaltul nivel tehnic al agriculturii sovietice, îți dai seama că sarcina trasată de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice de a ajunge nivelul S.U.A. în ceea ce privește producția agricolă pe cap de locuitor și de a depăși acest nivel, va fi deplinită cu succes în cel mai scurt timp.

...Oamenii vin la expoziție într-un nesfîrșit torenț polcrom. Forfota nu conține decît firziu, cînd peste oraș coboară inserarea.

Iulia Scutaru

muri ale industriei sovietice. Mașinile ingenioase vin în ajutorul omului pentru a-i ușura munca, executînd cele mai complexe și dificile operații.

— La o linie ca asta aș vrea să lucrez și eu! — a conchis admirativ unul dintre tinerii muncitori după ce a ascultat explicațiile teoretice, după ce a văzut strungurile în acțiune.

Și m-am gîndit atunci că într-adevăr, oamenii vin aici să vadă propriul lor viitor. Prinț-o asociație de idei mi-am amintit de cuvintele pe care le-a spus ziaristul american Lincoln Stephens după ce a vizitat Uniunea Sovietică: „Am văzut viitorul, el se află în acțiune”.

Imaginea succeselor științei și tehnicii

Să ne oprim acum lîngă standul care înfățișează succesele dobîndite de știința și

Căci aceste succese au fost posibile numai într-o țară care a atins un nivel de dezvoltare tehnic și științific fără seamăn.

Pe un ingenios postament de oglinzi care sugerează cu jocul lor de ape argintii infinitul spațiu sideral, au fost instalate machetele celor trei sputnici, a ultimei trepte a rachetei cosmice și a fanionului sovietic care a ajuns pe Lună. Partea aceasta a expoziției reunește în jurul ei publicul cel mai eterogen. Dacă în general standurile operează în rîndul vizitatorilor o selecție pe criteriile profesionale, aici, lîngă imaginea erei cosmice, se opresc cu egal interes elevi și pensionari, ingineri și medici. Iar discuțiile dovedesc cît de profund au intrat în viața de toate zilele termenii abstracți și dificili ai științei cosmosului, cîtă admirație au stîrnit succesele U-

Delicioasa „morojenia”, se stîlca înghețată moscovită, este savurată cu plăcere nu numai de mici vizitatori...

Aici, pe litoral, peisajul e încărcat și puțin straniu: oglinda mișcătoare a oceanului care se șterge în ceața depărtărilor, stinzi negre îngrămădite pe țărni, insulițe, golfuri albastre și dealuri. Pe coamele lor, la poalele lor se întind sate și orașe. În porturi, vasele se îngheșuie ca un stol de păsări negre ce s-au lăsat pentru o clipă din zbor pe imensa întindere fluidă.

Dar cu cit înaintezi spre inima ținutului peisajul se schimbă. Drumul întotocmit se sucește și se răsucesc, ocotind sau tăind de-a dreptul dealurile. Stejari scunzi, așa-numiții stejari mongoli, care nu-și leapădă frunzele ruginite decât primăvara, cind le dau altele noi, urcă voinicește pe dealuri. Piriuri cristaline curg cu zgomot printre pietre. Iarba deasă, viguroasă în această perioadă a anului, crește pină în marginea drumului.

S-ar putea crede că de la o vreme ajungi să te sature de aceeași priveliște: dealuri și iar dealuri, cit vezi cu ochii. Și totuși, tabloul nu e mereu același... Dealul din stînga, abia atins de o umbră violetă, pare misterios, fantastic; pe cind cel din dreapta, luminat puternic de soare, pare că arde în vilvătăi; pe coamele abrupte stejarii izbucnesc ca niște limbi de foc. Iar în vale, s-au lăsat umbre dese, în timp ce dealul din fund a fost parcă cioplit în chihlimbar negru. Privești cu nesățuie tabloul acesta irezistibil în simplitatea lui și nu-ți mai vine să-ți desprinzi ochii, de teamă să nu-ți scape un amănunt cit de mic, cit de mărunț.

Așa mi s-a înfățișat Primoria cind am venit aici, în pragul Oceanului Pacific, toamai de pe țărmul Balticii.

Nahodka

Guri Krilov a venit la Nahodka din orașul Alexandrov, la chemarea Comsolmolului. Au trecut trei ani de atunci. Guri era muncitor textilist, iar aici a devenit constructor de case.

Nu-mi mai schimb meseria. Mi place să văd cum cresc casele din miinile mele.

Krilov are un obicei: cind vorbești cu el, te ascultă foarte atent și îți răspunde foarte atent, dar în același timp cu privirea — mai mult, aproape cu întreaga făptură — urmărește ce se petrece în jur. Il vezi cum își pironeste deodată ochii într-o anumită direcție și citești în ei, pentru o clipă, încordare, ciudă. A observat ceva care-l nemulțumește și-i gata să sară, să dea o mână de ajutor.

Stăm de vorbă la „etajul II” al unei case în plină construcție. În spatele nostru se întind cvartale întregi, noi, înecate în verdeață. Iar jos de tot se oferă generos privirii golful Nahodka. Golful a intrat adinc în malul înalt care se apleacă protector asupra-i, ferindu-l de furtună. Acum o sută de ani, căutind să se odăpostească de furtună fregata rusească „America” a nimerit în acest golf pe care nu-l mai văzuse și nu-l mai cunoscuse nimeni înainte. Descoperind odăpostul natural atât de comod, marinarii i au spus Nahodka. Numele a răzbit prin ani, fiind dat și orașului care a apărut de puțină vreme pe țărmul golfului...

De la înălțimea casei pe care o construiește brigada lui Krilov se văd acoperișurile construcțiilor portuare, săgețile negre ale macaralelor, catargele navelor. Șantierul naval, portul pescăresc

și portul comercial sînt grupate în aceeași parte. Pentru construirea acestuia din urmă a fost dizlocat, prin dinamitare, un deal dur, de granit.

Portul Nahodka e socotit un fel de poartă a Oceanului Pacific. Drumurile însumate ale mării duc de aici spre Sahalin și insulele Kurile, Kamciatka și Ciukotka, China și Coreea, Japonia și Canada, Vietnam, India, Birmania și mai departe, către Africa. În fiecare an, în rada portului ancorază mii de nave sovietice și străine.

Dar să ne întorcem la Guri Krilov și brigada lui. Brigada e alcătuită aproape în întregime din tineri veniți în Orientul Îndepărtat cu foi de drum comsomoliste. Toți și-au însușit citeva meserii, au obținut de curind titlul de brigadă de muncă comunistă și au sărbătorit recent un jubileu original: trei milioane de cărămizi clădite în noile construcții ale Nahodkăi.

Nahodka, fratele mai mic al unui alt mare port sovietic — Vladivostok — cen-

trul ținutului Primorie, este un oraș în toată puterea cuvintului. Și totuși opera de construcție continuă. Nahodka cea nouă și frumoasă este de fapt un imens șantier.

Cit am stat la Nahodka mi-a fost dat să-i aud nu o dată pe locuitorii ei vorbind cam așa: „Acum cinci ani cind am venit aici, strada Măscova încă nu exista. Pe aici curgea un pîru murdar, iar colo, spre deal, mergeam la vinătoare. După o oră-două ne întorceam cu un urs ori altă sălbăticiune”.

...Pe malul celălalt al golfului, se profilează Capul Astafiev care stă parcă de strajă la intrarea în ocean. Nahodka se construiește, Nahodka descarcă și încarcă zilnic zeci de nave, Nahodka utilizează pescadorea cu toate cele necesare și le trimite să pescuască în apele Kamciatkăi și insulelor Kurile, în îndepărtatele mări sudice.

Traversind continentul...

Insemnările mele vor fi fatalmente incomplete. Căci nu poți scrie în citeva pagini despre tot ce ai văzut, tot ce te-a interesat. Iar celui ce vine pentru prima oară în Orientul Îndepărtat de la celălalt capăt al continentului, totul i se pare interesant.

Dar oricum, n-aș putea vorbi despre Primorie fără a pomeni de oamenii oceanului — pescarii.

Așezarea de pescari Zarubino s-a cuibărit în micul golf Petru I. Asemenea așezări, în care găsești neapărat un combinat de prelucrare a peștelui și fabrici de conserve de pește, se numără cu zecile în Primorie. Datorită dezvoltării necontenite a tehnicii, care permite pescuitul la distanțe din ce în ce mai mari, avanposturile acestor așezări — bazele lor de pescuit — înaintază departe în ocean. Astfel, combinatul din Zarubino are o bază tocmai în Kamciatka iar pescadorea care toată vara pește de acolo.

La Zarubino am avut prilejul să stau de vorbă cu mulți pescari și căpitani de pescadorea — și dintre cei care pleacă vara în Kamciatka, și dintre cei care pescuiesc în apele golfului.

Dar cel mai adinc mi s-a întipărit în minte discuția cu doi căpitani: Vladimir Konovalov și Konstantin Puzinea. Konovalov e înalt, voinic, cu părul ca seacă coaptă. Puzinea — scund, slab, firav. Konovalov are 29 de ani. Puzinea e cu 6 ani mai mare. Și unuia și celuilalt li s-a incredințat comanda vaselor în același an, 1959. Primul an al septenarului a însemnat și începutul întrecerii dintre ei. În frunte se situa cind unul, cind celălalt. În septembrie, angaja-

mentele sporite luate de ambele echipaje, erau indeplinite. Atunci cei doi prieteni și-au propus să dea două planuri anuale într-un an. Dar ca să poată duce la bun sfîrșit și acest angajament, căpitani au hotărît să adopte un nou sistem, și anume să iasă de acum înainte la pescuit împreună, cu două vase. Ședeau în fața mea, echipați cu pufoaice și căciuli, cu cizme de cauciuc. Miinile mari și grele se odihneau pe genunchi. Gravi, interzindu-se unul pe altul, imi vorbeau despre munca lor, despre tovarășii lor. Și cu toate că găsurile le erau potolite, aproape monotone, se simtea în ele clocotul pasiunii pentru ceea ce fac, pentru ceea ce-i inconjoară.

*

Vremea era frumoasă. Oceanul scintitea ca un smarald uriaș. Apa și soarele strălucneau așa de tare, că trebuia să închizi ochii. Cei doi căpitani și-au luat rămas bun și s-au urcat fiecare pe vasul lui. Peste o clipă a răsunat comanda de plecare. Pontonul de lemn s-a legănat ușor. Pescadorea cu pornit în larg. Așa mi-au rămas în minte cei doi prieteni: luminați de soare, îmbrăcați în haine de lucru, cu fețele arse, la timona vaselor lor micuțe. Și am înțeles atunci și mai limpede că esențialul în viața ținutului Primorie sînt oamenii, oameni obișnuiți, care cuceresc pămînturi noi, înfruntă curajos oceanul, construiesc orașe acolo unde timp de veacuri nimeni nu s-a încumetat să tulbure somnul toaigă...

Am străbătut continentul de la un capăt la altul. Am parcurs mai bine de 10.000 de kilometri. Zeci mii de kilometri sînt, orice s-ar spune, o distanță apreciabilă. Cu toate acestea, am constatat că mii de fire nevăzute leagă țărmul Balticii de țărmul Pacificului. Într-un sovhoz specializat în creșterea animalelor din localitatea Gamov, mi s-a spus că primele animale de prăsilă le-au primit, acum cîteva ani, din Estonia. Iar zootehniciana Liudmila Kopnina mi-a spus că a făcut practică în Letonia. La Nahodka l-am cunoscut pe Evgheni Kuksin, de fel din Șmolensk, care în anul 1957 a terminat școala navală din Riga. Tînărul lucrează ca maistru în portul Nahodka. La plecare, mi-a spus:

— Salutați Riga din partea mea!

Distanțele rămîn distanțe, dar ce greutate mai au e'le cind simți în mîna ta mîna prietenului, cind simți lingă umărul tău umărul prietenului, cind trăim și lucrăm toți pentru înfăptuirea aceleiași țel — comunismul?

Vizbul Berce

O COMPOZIȚIE

N ar fi imposibil — într-o țară care de 42 de ani discută într-un chip radical nou cu imposibili! — ca peste jumătate de deceniu, în 1965 deci, să citim la școala medie din stanița Karghinskaia o compoziție a unui elev ocrecare, redactată în termeni asemănători celor de mai jos:

DESPRE MIHAIL ȘOLOHOV

Trăiesc de cind mă știu în Karghinskaia, lingă Veșenskaia lui Mihail Șolohov. Pentru noi, întreg ținutul e șolohovian, iar stanița lui o socotim o capitală mondială. Eram foarte mic, abia intrasem în clasa doua elementară cind, în anul 1959, tovarășul Hrușciov a venit la Veșenskaia și a spus că Veșenskaia e o capitală mondială a literaturii. De atunci nu mi-a ieșit din mînte că stau lingă o capitală mondială. Un an mai tîrziu, Șolohov însuși m-a socotit consătean al său. În 1960, la începutul verii, a venit la noi, la Karghinskaia și ni s-a adresat tuturor — directorului sovhozului, directorului vechii școli elementare, nouă, elevilor și părinților noștri care-l sorbeam din ochi — cu cuvintele: „scumpi consăteni”.

Venise să ne spună că Premiul Lenin, cele 75.000 de ruble cu care fusese premiat „Pămînt destelenit”, le dă pentru construirea unei școli noi chiar aici, la Karghinskaia, unde învățase și el. Mi-aduc aminte că foarte mîșcat își alegea cu greu cuvintele, dar ținea să știm că fapta lui nu trebuie socotită ca nemaipomenită ci vine din conștiința lui de comunist. Mihail Alexandrovici dăduse și altădată, în timpul războiului Premiul Stalin pentru nevoile țării. El a fost întotdeauna lingă noi, lingă sufletele noastre. În noaptea aceea, m-am gîndit mult la

următorul lucru: cite școli o fi văzut arzînd în timpul războiului, Mihail Alexandrovici? Trebuie să fi fost una din cele mai adînci dureri ale vieții lui — să vadă în flăcări clasele, băncile, tabla, o simplă catedră. Probabil că în fața școlilor noastre, distruse de fasciști, pe obrazul lui Mihail Alexandrovici a curs din cind în cind, cite o lacrimă zgircită de bărbat, cum a scris el despre Șolohov.

Cind au început săpăturile pentru fundația noii noastre școli, am luat o mînă de pămînt și am vrut să i-o duc la Veșenskaia, lui Mihail Alexandrovici. N-am îndrăznit. Era pămînt căcat de cal pe care-l ducea la pescuit cind era de vîrstă mea. aici la Karghinskaia; era pămînt pe care plînsese moartea tatălui său; era pămînt d'n care se născuseră primele sale poveștiri de pe Don, pe care atunci încă nu le citisem, dar de care ne vorbise învățătoarea noastră; a um le știu pe dinafară. Pe pămîntul pe care se înalță școala noastră a tras cu mitaliera Bunciuk și a pășit mindră, legăindu-și frumuseștea, Axinia; din pămîntul acesta a mușcat furios Polovțev, și, mai bine decit toți, Melehov cunoaște farmecul și mirosul acestui pămînt. Școala noastră se înalță d'n cimpile pe care le-a îmbrățișat inima lui Șolohov, din pelinul cîntat de el, sub cerul

Donului liniștit, de pe chipul căruia nimic nu i-a rămas necunoscut lui Mihail Alexandrovici. Dar dacă toate acestea sînt numai inchipuire a mea, iată la cîteva kilometri de școala noastră din Karghinskaia, la Graci, casa lui Iit Borodn, la Bokovskaia — casa esauuu. Senin din care s-a născut — ca în legende — casa lui Polovțev, iată la Plebiaji casa în care a locuit, în 1930, marinarul Andrei Plotkin venit cu sarcină de partid să pună bazele unui coihoz, ca și Davidov.

Citeodată, în timpul cursurilor mi se pare că afară, sub fereastra înaltă și luminoasă a clasei, ne așteaptă Șolohov. A venit de la vinătoare, puțin obosit, dar în drum spre Veșenskaia a trecut pe la noi, prin Karghinskaia, pe la școala; stă acolo, pe bancă și își face o țgară, udînd hîrița cu limba, cum îi place lui. Ne așteaptă să ieșim din clasă, și să ne întrebă ce mai facem. Noi să-i împuiem capul cu mîi și mii de copiiării de-ale noastre iar el, auzîndu-le, să le adune pe toate, în sineu lui, acolo unde s-au pămădit Davidov și Sokolov. Imi aduc amîne că în 1960, cind Șolohov ne-a vorbit la vechea școală și ne-a spus că între-

gul său Premiul Lenin e al nostru, aș fi vrut mult să mă ia în brațe cum l-a luat Sokoov pe baietelul lui în mașină, oprind acolo, în cîmp, numai greieni inconjurîndu-i și tăcerea zilei de vară... O, acum vreau altceva. N-aș vrea să mă ia în brațe, căci nu mai sînt copil mic. Și aș face un gest mai îndrăzneț decit acela de a-i aduce o mîna de pămînt de la fundația școlii noi. Aș vrea să mă duc la Veșenskaia, să intru în casa sa, să mă prezint politicos și să-i înminez primele mele povestiri inspirate de viața noastră comunistă la Karghinskaia. Aș vrea ca totul să se petreacă ca la primirea lui Mihail Alexandrovici de către Serafimovici: să aibă musafiri, să mă invite la masă, eu să mă așez pe scaun, să nu ajung cu picioarele pină la podea și să pun sub ele manuscrisul gros. Peste citeva zile, Șolohov să trîmță după mine, ușa clasei să se deschidă și taica-meu, asudat, să dea buzna cerînd iertare profesorului, dar trebuie să mă anunțe ceva: mă cheamă Șolohov la Veșenskaia! O voi scoate într-o clipă pe Lușka din gîrd, voi impunge amarnic calul, să zboare spre Veșenskaia. Iar pe obaz cred că mi va aluneca o lacrimă zgircită de bărbat...

...Cum spuneam, bazat pe perpetua înflorire a personalității și a talentelor artistice în Uniunea Sovietică, n-ar fi imposibilă o asemenea compoziție, peste jumătate de deceniu, pe un deceniu, la școala medie din stanița Karghinskaia, raionul Bokovski, regiunea Rostov, înălțată din cele 75.000 de ruble ale Premiului Lenin pentru „Pămînt destelenit”. Pe vrăjitul pămînt șolohovian să apară un nou mare scriitor care acum, cind incheie acest articol, se scaldă copilărește în Donul liniștit, bucuros de vacanță, de o obișnuită vacanță școlară.

Radu Cosășu

Un eveniment artistic :

TURNEUL TEATRULUI VAHTANGOV

La începutul lunii iulie sosește la noi — din nefericire pentru o prea scurtă vizită (doar un spectacol cu „Micile tragedii” de Pușkin și două cu „Poveste din Irkutsk” de Arbuzov), cunoscutul și universal prețuitul Teatru Vahtangov din Moscova.

Pentru noi, oamenii de teatru și spectatorii români, fiecare prilej de a viziona reprezentațiile teatrelor fruntașe sovietice — M.H.A.T., Teatrul Mic, Teatrul Mossoviet sau Vahtangov — este o adevărată sărbătoare de artă, care ne apropie de suflul creator atât al marilor dramaturgi, cât și al renumiților regizori și actori ai marii țări vecine și prietene.

Cît ne privește, contactul destul de des pe care l-am avut cu aceste prime teatre ale lumii, ne-a sugerat o reflecție născută dintr-un raport comparativ, între impresiile noastre de spectator al acestor teatre cînd ele se manifestă pe propriile lor scene — și impresiile pe care ni le lasă în turneele întreprinse în afara hotarelor țării lor.

La Moscova, de pildă — ca să evocăm numai cele patru teatre citate — te afli, datorită lor, într-o ambianță artistică atât de înaltă, atât de superioară ca concepții și realizări dramatice, încît, trecînd de la un teatru la altul, fiecare spectacol în parte nu-ți mai apare ca un eveniment. În Moscova, această patrie a tuturor artelor, — cînd după amiază ai ieșit din galeria Tretiakov, cînd în ajun ai ascultat un concert în sala Cealkovski, iar seara, în drum spre teatru, treci pe lângă zidurile Kremlinului și prin fața statuii lui Malakovski — baia asta permanentă de artă în care te scaldă nu-ți mai îngăduie să socotești aceste manifestări teatrale ca excepțiuni.

Toate sînt realizate la un nivel atât de înalt, încît nu-ți mai solicită decît admirația. Am zice chiar că, în asemenea situație, spiritul critic încetează de a mai funcționa, el fiind copleșit de satisfacția artistică.

Cînd însă unul din aceste teatre pornește la drum și se oprește fie la Varșovia, la Praga, la Londra sau la Paris, abia atunci spectacolele lui apar în adevărata și întreaga lor măreție, distingîndu-se mai bine treapta superioară pe care sînt concepute și realizate.

Așa s-a întimplat și la noi, cînd a venit Mossovietul, Teatrul de Artă sau Teatrul Mic. De astă dată ne vizitează al treilea teatru academic, teatrul care poartă numele marelui regizor sovietic Evgheni Bogrationovici Vahtangov, despre care Anatol Lunacearski scria, cu ocazia plecării Teatrului Vahtangov la Paris, în 1928 : „Geniul lui Vahtangov a jucat un rol excepțional în căutările teatrului nostru de după Revoluție. Moartea l-a răpit prea devreme și nu i-a îngăduit să-și desăvîrșească tendințele adînci care apăruseră în principalele sale puneri în scenă”.

Vahtangov este un elev al lui Stanislavski, dar care, de la începutul carierei lui de regizor, și-a căutat un drum propriu. El și-a găsit acest drum sub influența luptelor decisive ale Revoluției, pe care a slujit-o din primele zile. Inscenările lui Vahtangov, și cu deosebire „Prințesa Turandot” a lui Gozzi, au deschis drumuri noi teatrului sovietic. Teatrul Vahtangov este printre cele dintîi teatre sovietice care au înfățișat pe scenă pe oamenii Revoluției, pe oamenii Partidului.

Opera lui Vahtangov este continuată cu strălucire de tovarășul său, elevul și urmașul lui la conducerea teatrului, regizorul și actorul Ruben Simonov. La Moscova, am avut mulțumirea să asist la cîteva din spectacolele acestui teatru, realizate sub conducerea lui Ruben Simonov. N-am să uit niciodată grandioasa inscenare a lui „Egor Bulliciov” și îndeosebi finalul atât de optimist pe care piesa l-a căpătat în inscenarea Teatrului Vahtangov, final ce era în adevăr o „fe-

Actrița Iulia Borisova, pe care spectatorii noștri o vor vedea în rolul Valet din piesa „Poveste din Irkutsk”

reastră deschisă spre un viitor luminos”.

Repertoriul Teatrului Vahtangov este foarte variat, cuprinzînd piese de luptă revoluționară, ca „Omul cu arma” a lui Pogodin, comedia de Shakespeare, „Idiotul” lui Dostoievski, „In amurg” a lui Gerhardt Hauptman pînă la piese din repertoriul modern, cum ar fi „Mansarda” lui Alfred Gehrl sau „Filomena Marturano” a lui Eduardo de Filippo — și pînă la piesele care vorbesc despre drumul spre comunism, cum sînt de pildă piesele lui Arbuzov.

Prin toate aceste inscenări, atât de variate, Teatrul Vahtangov izbutește să transmită totdeauna fiorul adevăratei arte, fără să părăsească atitudinea militantă — trăsătură caracteristică a

întregului teatru sovietic — și realizînd, cu multă ascutime și toluși cu finețe, satira socială, atunci cînd ea poate fi chemată să pună în valoare resursele combative ale piesei.

Pentru spectatorii noștri, reprezentațiile Teatrului Vahtangov vor fi reale bucurii artistice — iar pentru oamenii noștri de teatru, înalte lecții de artă scenică. Ambele piese pe care Teatrul Vahtangov le va prezenta bucureștenilor — „Micile tragedii” de Pușkin și „Poveste din Irkutsk” de Arbuzov — cea din urmă recent jucată cu atîta succes de Teatrul nostru Național — sînt inscenate de tînărul regizor Evgheni Simonov și cuprind în distribuție pe toți fruntașii Teatrului Academic Vahtangov.

Sică Alexandrescu
artist al poporului

Hacıaturian, dirijorul..

In vizită la Aram Hacıaturian

Numele și muzica lui Aram Hacıaturian sînt celebre astăzi în toată lumea.

Unii vîd în paleta artistului, sclipitoare în culorile ei armonioase, în noutatea și prospețimea procedurilor ritmice și melodice, dezvoltarea tradiției lui Ravel. După cum de alți compozitori îl apropie tendința către sonorități pitorești, puternice, ritmul viu. La Tbilisi și Erevan se spunea adesea că Hacıaturian e cel care a reușit să descopere izvoarele inepuizabile ale cîntecului popular transcaucazian. Iar specialiștii îl consideră creatorul unor noi perspective în dezvoltarea muzicii simfonice sovietice. Toate acestea sînt deopotrivă de adevărate.

Aram Hacıaturian creează melodii expresive, pe care le reții ușor și la baza cărora se află motivele unor cîntece și dansuri populare. Iar opera lui e prețuită, deopotrivă, de muzicologii competenți, ca și de oamenii simpli.

Cînd m-a primit, Aram Hacıaturian tocmai termina o sonatină. Scria repede, oprindu-se numai din cînd în cînd spre a smulge pianului un acord vesel. Apoi a cîntat toată bucata și am avut impresia că soarele intrase în încăperea și o inundase în raze orbitoare. În sonatină era vorba de o ceată de copii ce se zbenguiau într-o goană voioasă, de un piraiș navalnic de primăvară, cu murmur limpede. Melodia mă purta printr-o pădure liniștită și măreață, apoi am luat parte la o sărbătoare a copiilor...

Se prea poate ca această sonatină, care nu durează decît patru minute, să nu joace în opera fecundului Hacıaturian rolul pe care-l joacă „Prima” (1934) și „A doua simfonie” (1943), Concertele pentru pian (1936), violoncel (1940) și violoncel (1946), baletle „Gaianeh” (1942) și „Spartacus” (1954), sau muzica scrisă pentru drama lui Lermontov, „Mascarada” (1941). Dar e inspirată de o întîlnire cu copiii minierilor din bazinul carbonifer Kuznețk și dezvoltă o minunată trăsătură a fizionomiei compozitorului : nespusa atracție pe care-o simte față de întîlnirile cu muncitori și savanți, studenți și țărani. „Întîlnirile acestea îmi înlesnesc căutările, mă ajută să apreciez ceea ce trebuie să exprim în muzica pe care o compun”, arată Hacıaturian.

Dacă ați petrece o oră cu Aram Hacıaturian, l-ați auzi comunicînd prin telefon redactorului unui ziar că articolul solicitat : „Cum trebuie ascultată o simfonie” e gata pentru publicare. L-ați vedea primind

în micu-i apartament un grup de muncitori care se ocupă de cercul de artiști amatori din uzina lor și care, dimpreună cu compozitorul, vor elabora programul concertului de la clubul al cărui cor și orchestră de instrumente populare sînt dirijate de Aram Hacıaturian de vreo zece ani. Și nu s-ar sfîrși bine această întîlnire și compozitorul ar fi reclamat de o mulțime de glasuri tinere : ar fi elevii și elevele unei școli profesionale, în cadrul căreia Hacıaturian a propus organizarea unei universități de cultură muzicală.

Iar o oră mai tîrziu ați putea asista la cursurile universității și l-ați putea auzi pe compozitor vorbind viitorilor gravori, sculptori și giuvaergii despre melodie și ritm, despre armonie și bazele compoziției. Uneori vorbitorul se întrerupe, pentru a se așeza la pian și a-și „ilustra” expunerea. Nu pare a fi conferențiar sau profesor, ci un simplu interlocutor. Poți să-l întrebi orice și el îți va răspunde ca un vechi prieten.

Deși iubește cu pasiune muzica grea, Hacıaturian nu disprețuiește nici jazz-ul. Ba l-am văzut chiar odată, după terminarea unei conferințe, dansînd fox-trot împreună cu tinerii, e adevărat într-o manieră puțin cam demodată, dar totuși plăcută.

Cînd dirijează propriile-i opere, muzica capătă parcă culori noi, devine mai luminoasă, mai solemnă. La concertele lui, fie că au loc la Moscova, Leningrad sau în străinătate, sălile sînt întotdeauna arhipline. L-am văzut dirijînd și la combinatul metalurgic din Magnitogorsk — orchestra era instalată în preajma unui uriaș laminor — și la Aisaghî, un sătuc de munte, în care cerul nopții ținea loc de cupolă, iar munții care împrejmuiau luminișul, de amfiteatru.

Aram Hacıaturian nu e numai compozitor și dirijor ci și profesor de compoziție la Conservatorul din Moscova și la Institutul Gnesin, deputat al Armeniei în Sovietul Suprem al U.R.S.S. și președinte al Asociației „U.R.S.S. — America Latină”.

Și, să nu uităm, anul trecut lui Hacıaturian i-a fost decernat Premiul Lenin pentru una din ultimele-i creații, baletul „Spartacus”.

B. Semionov

Știi ce este heliotehnica?

Un fantastic vis al omului începe să prinda trup

Marile proiecte ale secolului își așteaptă rezolvarea. Acum știm cum s-ar putea topi carcasele de gheață pentru transformarea regiunilor polare în grădini înfloritoare, cum s-ar putea preface Sahara într-un ținut fertil, cum ar putea fi dirijate cursurile marilor fluvii, cum s-ar putea construi orașe minunate pe celelalte planete ale sistemului solar.

Aceste proiecte ar putea prinde viață, de îndată, dacă am avea la îndemână energia necesară, cantități uriașe de energie gratuită sau cel puțin foarte ieftină. Iată de ce una din preocupările cele mai de seamă ale științei contemporane este identificarea și exploatarea unor noi surse de energie. Și iată motivul pentru care atenția oamenilor de știință este îndreptată spre bătrînul și veșnic tînărul astru, care luminează și încălzește planeta noastră, spre Soare.

Intr-adevăr, astrul zilei emite de câteva miliarde de ani o uriașă cantitate de căldură și lumină. După un calcul recent, în curs de un an, Pămîntul primește de la Soare de trei ori mai multă energie decît cea conținută în toate rezervele teoretice de energie ale globului. Din această cauză, un mare număr de oameni de știință depun o activitate intensă în vederea realizării unor instalații capabile să funcționeze cu ajutorul energiei solare. Cu această problemă se ocupă „heliotehnica”, o ramură tînără a științei, în a cărei dezvoltare Uniunea Sovietică deține, fără îndoială, primul loc în lume.

ZECE... AȘTRI SOLARI

Pe cîmpia Ararat din Armenia a fost construită prima heliocentrală industrială din lume, cu o putere de 1.200 kW. Energia electrică produsă de această centrală este folosită pentru acționarea unui vast sistem ultramodern de irigație.

Principiul de funcționare al instalațiilor de acest fel este extrem de simplu. Razele soarelui încălzesc apa, dar nu de ajuns pentru ca aceasta să ajungă la punctul de fierbere. Pentru asta ar fi nevoie de vreo 10... aștri solari! De unde să-i luăm însă? Soluția este următoarea: în jurul unui rezervor, cu apă se așează mai multe oglinzi, una lângă alta, în forma unei flori uriașe. Razele soarelui cad pe corola de oglinzi și se reflectă și se concentrează pe circumferința rezervorului. Apa fierbe în rezervor de la rășnăritul pînă la apusul soarelui, iar aburul sub presiune pune în acțiune mașinile. Este interesant de semnalat că, la heliocentrala sovietică din Armenia, oglinzile gigantice din jurul rezervorului au fost montate pe platformele unor vagoane de cale ferată, astfel încît întreaga instalație este mobilă și se rotește după Soare ca o adevărată floare, în așa fel ca radiația solară să poată fi folosită cu maximum de eficacitate.

SOARELE ÎNGHEAȚĂ APA

„Mămico, e gata mîncarea?”

„În zece minute, de-abia a ieșit soarele de după nori...”

O asemenea convorbire va avea loc probabil destul de curînd, în oricare dintre orașele Uniunii Sovietice. Savantul sovietic I. Garf, de la laboratorul de heliotehnică al Institutului energetic de pe lângă Academia de Științe a U.R.S.S., a construit mai multe modele de „mașini solare de gătit” pentru uz casnic. Aceste mașini pot fierbe 5 litri de apă pe oră, adică aceeași cantitate ca un reșou electric mare, de 600 de wați.

Nu este, oare, un asemenea fierbător cu combustibil gratuit o adevărată comoară?

Tot cu ajutorul radiației solare concentrate a fost rezolvată în Uniunea Sovietică problema distilării apelor sărate de mare și au fost construite băi publice și chiar fabrici de gheață, care funcționează cu ajutorul... căldurii solare!

Din păcate, randamentul acestor instalații este destul de scăzut, fiind de numai 5-10 la sută. Cauza principală constă în faptul că energia solară este transformată mai întîi în energie calorică (aburi), apoi în energie mecanică și, în sfîrșit, în energie electrică. Se înțelege că aceste transformări sînt însoțite de mari pierderi de energie.

Dar n-ar putea fi transformată energia solară direct în energie electrică? Această întrebare pasionantă și-a găsit în ultimul timp un răspuns afirmativ, mulțumită folosirii semiconductorilor.

CENTRALE ELECTRICE... CU METRUL

Eminentul savant sovietic, prof. Gheorghii Pokrovski, a arătat recent că alături de prima centrală atomică de pe Pămînt, construită în U.R.S.S., bateriile solare montate pe bordul celui de-al treilea satelit și pe nava cosmică constituie o etapă istorică de cea mai mare importanță în dezvoltarea energeticii. Prof. Pokrovski s-a referit în special la experiența dobîndită în funcționarea radiocomunicațiilor automatizate pe bază de baterii solare. „Centrala electrică solară” a celui de-al treilea

satelit a asigurat timp de multe luni în șir, fără nici o întrerupere, transmiterea semnalelor pe Pămînt.

Capacitatea bateriilor solare este de-a dreptul uluitoare. O baterie din plăci de siliciu, de mărimea unei lame de ras, produce dacă e luminată de soare, 2 wați. S-a calculat că dacă numai o zecime din suprafața pustului Kara-Kum ar fi pavată cu asemenea elemente, nevoile energetice ale Uniunii Sovietice ar fi pe deplin acoperite. S-ar putea renunța, în acest fel, la utilizarea cărbunilor, gazelor naturale și păcurii pentru producerea de energie electrică.

Un „acoperiș” făcut din elemente semiconductorilor ar putea să alimenteze cu energie electrică plitele electrice, cazanul cu apă, aparatele de radio și televizoarele tuturor locuitorilor dintr-un mare bloc. În plus, acest „acoperiș” ar putea încălzi locuințele în lunile reci și ar putea crea un climat acceptabil în timpul verii. Cu ajutorul unui număr de acumulatori, am dispune și în timpul nopții de energie electrică provenită de la Soare.

Imaginați-vă o centrală electrică construită dintr-un... sul de pinză întinsă pe pămînt. Vi se pare curios? Semiconductorii vor realiza și această minune. Astfel de pinze, pe care vor fi imprimate celule fotoenergetice, vor putea fi folosite oriunde, la observatoarele de la mari altitudini, la poli etc. Da! Vom cumpăra centrale electrice cu metrul, așa cum ne procurăm astăzi orice alt produs al industriei textile.

PE PLANETELE SISTEMULUI SOLAR...

Fabricarea semiconductorilor, capabili să transforme energia radiantă solară direct în energie electrică, este încă scumpă. Dar specialiștii sovietici au făcut și în acest domeniu progrese excepționale. La Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S. din Moscova este prezentată macheta unei linii mecanizate în flux pentru fabricarea elementelor solare. Această linie se și construiește în prezent în U.R.S.S. și specialiștii cred că ea va reduce de cel puțin zece ori prețul de cost al semiconductorilor.

Navele cosmice care vor păși în curînd Pămîntul, vor fi expuse în timpul zborului la soare care, pentru ele, nu apune niciodată. Oamenii de știință au calculat că dacă astronava va fi înzestrată cu semiconductorii cu randament de numai 10 la sută, pe 10 metri pătrați de suprafață luminată a aparatului se va culege în timpul unei călătorii de trei luni tot, atîta energie cît ar putea da o tonă de combustibil luat de pe Pămînt. Lumina soarelui va micșora, așadar, considerabil greutatea navelor astrale. Iar în viitor, cînd pe planetele sistemului solar se vor înălța orașe de sticlă cu atmosferă artificială, cu gigantice sere, cu toate cele necesare realizării ciclului complet al substanțelor de care are nevoie un organism viu, centralele helioelectrice vor constitui cea mai importantă sursă energetică, fără de care viața în afara Pămîntului nu va fi de conceput.

Alături de energia nucleară, energia solară va duce la realizarea celor mai îndrăznețe visuri ale omenirii.

ing. Ion Suceveanu

Se construiește un nou furnă

Vapoare fără marinari

Vor exista oare vapoare conduse de un singur om? Știința și tehnica modernă răspund afirmativ la această întrebare. Automatizarea deservirii navelor a început de pe acum.

Astfel în sezonul de navigație 1959, pe riurile și fluviile R.S.F.S.R. au circulat aproximativ 2.800 de nave comandate de la distanță, ceea ce a permis reducerea personalului de deservire cu aproape 9.000 de oameni.

S-a trecut de pe acum la mecanizarea și automatizarea complexă a întregii instalații energetice a navelor. Anul trecut, de

pildă, de la cheul șantierului naval de reparații din Kuibîșev a plecat în cursă motonava „Spendiarov”, utilată cu aparate pentru comanda automată a tuturor mecanismelor și instalațiilor din sala mașinilor. În ceea ce privește sistemul de încălzire, e suficient să fixezi acul termometrului din cabină la 25 grade, de pildă, ca temperatura să atingă imediat nivelul dorit.

Ministerul transporturilor fluviale al U.R.S.S. a hotărît ca, în anul 1965, să se introducă automatizarea pe 600 de moto-nave.

Nu mai este depar-

te ziua cînd navele vor circula fără timonier. În Uniunea Sovietică a și fost creat un „timonier automat” pentru navele fluviale. Mecanismul principal al automatului este impulsorul de inducție, care reacționează cu sensibilitate la abaterile navei de la cursul stabilit.

Institutele de specialitate din Uniunea Sovietică lucrează acum la construirea unor noi aparate cu ajutorul cărora se vor automatiza operațiile pentru lansarea și ridicarea ancorei, precum și alte procese de muncă specifice acestui sector de activitate.

microscop

Alge... în atmosferă

Planctonul, aceste organisme animale și vegetale minuscule despre care se știa că trăiesc în apele dulci și sărate, au fost găsite și în atmosferă. Mai mult decît atît, unii cercetători au emis ipoteza că aero-planctonul ar conține și alge. Ipoteza a fost confirmată de rezultatele cercetărilor efectuate la Institutul de igienă generală și comunală din Moscova. Au fost găsite alge în toate probele de aero-plancton luate primăvara, vara și la începutul toamnei.

Un ac nu ca toate acele

Telefonul „Kristall”, produs de o fabrică sovietică, nu este mai mare decît un port-țigaret obișnuit. „Kristall” poate fi folosit și acolo unde nu există surse de energie electrică.

La aceeași uzină a fost construit și un aparat acustic fixat în montura ochelarilor. Anul trecut, fabrica a început să producă aparate acustice pentru cei ce și-au pierdut auzul. Unul din aceste aparate se prezintă sub formă de ac de cap, ce poate fi ușor ascuns în păr,

Ochelari pentru telespectatori

Ce procedeu ar trebui folosit pentru ca, vizionînd imagini televizate tridimensionale, să percepem cu ochiul drept numai imaginile din dreapta noastră iar cu ochiul stîng numai pe cele din stînga, pentru obținerea efectului volumetric dorit? Aparatul cel mai simplu de separat imaginea este stereoscopul. Acesta, însă, nu poate fi folosit pentru vizionări în colectiv. De aceea, specialiștii sovietici preconizează folosirea așa numiților ochelari polarizi, care ar putea oferi telespectatorilor o imagine tridimensională clară.

Nu consumați alimente prea fierbinți

Cancerul stomacal este tumoarea malignă cea mai frecventă la oameni. Există oare vreo legătură între această boală și obiceiul de a consuma mîncare foarte fierbinte? Profesorul L. F. Larionov a efectuat o serie de cercetări care au arătat că majoritatea oamenilor beau ceai și mîncîncă supe încălzite la 60-70 grade. Or, se știe că temperaturile de la 43 de grade în sus acționează negativ asupra celulelor. Deși neînsemna-

tă la început, acțiunea aceasta poate avea urmări grave, după o perioadă mai îndelungată.

Automatele prevăd timpul

În regiunile greu accesibile ale Turkmenei se instalează stațiuni radiometeorologice automate. Prima stațiune de acest fel funcționează pe muntele „Bolșoi Balhan”, la 1800 de metri deasupra nivelului mării. De aici se transmite cu regularitate la Așhabad, capitala republicii, informații cu privire la temperatura aerului, presiunea atmosferică, viteza și direcția vîntului, precipitații etc.

Reactori unici

Pentru prima dată în practica construcției liniilor de înaltă tensiune, vor fi folosiți, în U.R.S.S., reactori cu o putere de 500.000 de volți. Acești reactori au și început să fie instalați pe linia de forță care unește hidrocentrala electrică de la Stalingrad cu Moscova.

Cel mai mare reactor din S.U.A. au o putere de numai 345.000 de volți.

Filmul

ROLURILE UNEI ACTRIȚE

Nonna Mordukova

„Rolul acesta a fost parcă anume creat pentru Nonna Mordukova” — gîndesc adesea spectatorii, urmărind destinele femeilor simple, cărora le dă viață cu atîta căldură și naturalitate această actriță înzestrată. Viața oamenilor simpli îi e familiară Mordukovei. Doar a crescut și ea într-un sat, într-o familie colhoznică. E originară din stanița Staro-Scherbinovskala, din ținutul Krasnodar. Tatăl i-a murit pe front iar mama ei, o femeie foarte energică și pricepută, a condus timp de mulți ani treburile colhozului, fiind totodată animatoarea întregii activități a artiștilor amatori din staniță. Atracția Nonnei Mordukova pentru arta dramatică este datorită micii scene a clubului colhoznic, unde venea seară de seară să asiste la repetiții. Dorința de a se face actriță a devenit hotărîre odată cu trecerea anilor. Nimic n-a putut-o opri pe fiica președintel colhozului de a pleca la Moscova să se înscrie la Institutul unional de cinematografie.

Nonna Mordukova face parte din acea pleadă de tineri actori care au debutat în marele film al lui Serghei Gherasimov „Tinăra gardă”. Alături de Inna Makarova și Klara Luciko, de Liadmila Șagalova, Serghei Gurzo și Serghei Bondarciuk, Nonna Mordukova, pe atunci studentă în anul II, a constituit o revelație a filmului. Ea a înfrunghiat unul dintre cele mai îndrăgite personaje ale „Tinerei găzi”, pe Ullana Gromova. Mordukova a dăruit Ullanei nu numai frumusețea gravă a trăsăturilor ei și bogăția părului negru împletit în cozi grele, atît de caracteristice fizicului eroinei lui Fadeev, dar și nestrămătuțată-i fermitate, caracterul ei integru, inteligența, bogăția ei spirituală.

De la Ullana Gromova și pînă în prezent, activitatea creatoare a Nonnei Mordukova a străbătut un drum interesant. Fiecare din eroinele Mordukovei a rămas întipărită în amintirea spectatorilor. Aceasta se datorește jocului actriței, care convinge, cucerește de la prima ei apariție pe ecran.

Convingătoare și firească a fost apariția Nonnei Mordukova în rolul Stioșei Rlaskina (din filmul „Rude străine”), tînăra colhoznică pe care dragostea o ajută să se smulgă din mediul apăsător în care trăia și să înceapă o viață adevărată, să devină un om util. Una dintre cele mai

interesante creații ale actriței a constituit-o personajul colhozniciei Stepanida din filmul „Casa părintească”. Viața atît de complexă a Stepanidei, maturizarea ei sînt înfățișate de Mordukova cu o puternică tensiune, cu o impresionantă autenticitate. Naturaletăa jocului ei din acest film l-a îndemnat pe B. Metalnikov, autorul scenariului „Casei părintești” să scrie un rol special pentru Nonna Mordukova. Noul său scenariu a fost terminat. Poartă titlul „Po-vestea unor oameni simpli”, iar filmul e în curs de realizare la „Mosfilm”. Eroina se numește Sașa Potapova, e o femeie harnică și energică, al cărei bărbat a pierit pe front. Sașa își găsește mîngiere în munca ei de președintă a colhozului, în prietenia oamenilor. Rolul Sașei îi e deosebit de drag Nonnei, pentru că i-o amintește în multe privințe pe mama ei ca și propria-i copilărie.

La Ialta se turnează!

„Casa cu mezanin”

La un scurt răstimp după terminarea filmului „Doamna cu cățelul”, o altă povestire cehoviană este transpusă pentru ecran: studioul cinematografic din Ialta turnează „Casa cu mezanin”.

Filmul este relatarea de un tragic lirism a iubirii unui pictor pentru o fată. Asemeni tuturor povestirilor lui Cehov, răzbat și aici ideile filozofice ale scriitorului, amărăciunea sa adîncă, revolta împotriva orînduirii „veacului crîncen” care înăbușă frumusețea, care distruge orice urmă de poezie.

„Casa cu mezanin” este realizat de regizorul I. Baziljanț, după un scenariu semnat de P. Erofeev. Interpretul rolului principal, — pictorul, este actorul Serghei Iakovlev de la Teatrul de dramă din Moscova. Serghei Iakovlev nu se află pentru prima oară în fața obiectivului cinematografic. El a debutat în rolul lui Vasia Kruglikov din filmul „Ultima întîlnire”.

Așa cum se întîmplă cu personajele feminine ale operelor lui Cehov și de astă dată găsirea interpretei eroinei a dat mult de lucru realizatorilor filmului. După îndelungi căutări a fost aleasă pentru acest rol o fată care pînă în prezent n-a avut nimic comun cu cinematografia. Se numește Larisa Gordeick și este studentă la Institutul pedagogic-muzical „Gnesin”. Sora eroinei, Lida, va fi interpretată de Nelli Mișkova, cunoscută spectatorilor noștri din „Casa în care locuiesc”. Moșterul Belokurov, tatăl fetelor, este Iuri Leonidov, iar mama lor, actrița Olga Jizneva.

Filmul va fi turnat la Ialta și în împrejurimile Moscovei.

Vă mai aduceți aminte de Galia, adolescenta grațioasă și visătoare din filmul „Casa în care locuiesc”? Interpreta ei, Janina Bolotova, pe atunci elevă și ea la o școală din Moscova, este în prezent studentă în anul I la Institutul unional de cinematografie.

REFLECTOR

În paginile ziarului elvețian „Aftonbladet” a fost publicat un articol consacrat problemelor cinematografului contemporane. Autorul articolului aprecia că filmele sovietice „Soarta unui om” și „Don Quijotte” pot fi socotite printre cele mai bune filme produse în ultimul deceniu de cinematografia mondială.

La Casa cinematografică din Moscova a fost sărbătorită de curînd cea de a 60-a aniversare a lui Anatol Dmitrievici Golovnia, cel mai vîrstnic operator sovietic.

Activitatea lui A. Golovnia este strîns legată de creația marelui regizor V. Pudovkin, cu care a lucrat o perioadă îndelungată. Golovnia a turnat cîteva din capodoperele cinematografului sovietic și mondiale, printre care „Mama”, „Sfîrșitul Sanctului Petersburgului”, „Urmașul lui Gînghis-han”, „Dezertorul”, „Suvorov” și altele. În ultimii ani, Golovnia desfășoară o bogată activitate pedagogică în cadrul Institutului unional de cinematografie, ocupîndu-se de formarea tinerelor cadre de operatori.

La concursul unional al cine-amatorilor desfășurat recent la Moscova, premiul I a fost conferit filmului „Palatul nostru”, o producție a studioului „Tineretului” din Tașkent. Creatorii acestui film sînt în totalitatea lor pionieri și elevi ai diferitelor școli din capitala R.S.S. Uzbecce. Filmul lor redă activitatea ce se desfășoară în decurs de o zi în sălile Palatului Pionierilor. Sute de copii

din Tașkent frecventează studioul „Tineretului” înfîlindu-se în tainele celei de a șaptea arte.

Tinerii cinești au terminat recent un nou film: „Sputnicul septenarului”, care înfățișează contribuția cercurilor pionierești de amatori la elaborarea unor inovații tehnice. Filmul va fi prezentat la apropiatul Festival internațional al filmului de amatori.

Filmul lui Grigori Ciuhrai „Balada soldatului” continuă să stîrnească numeroase comentarii în presa străină, fată numai cîteva extrase din zărele franceze:

Sub semnătura cronicarului France Roche, ziarul parizian „France Soir” scrie: „Balada soldatului” este un film mișcător, simplu, plin de dragoste, de dragoste fără adjective, dragoste a inimilor pure pentru alte inimi pure”.

În „Le Parisien Libéré” Jacqueline Michel caracterizează astfel filmul: „O adevărată capodoperă a lirismului sincer, de o impresionantă frumusețe. Filmul este de asemenea opera unui mare tehnician”.

„Un imn minunat: „Balada soldatului” — este titlul cronicii lui Henri Magnan, publicată în „Le Monde”.

Iar în „L'Aurore” Stève Passeur scrie: „Rușii au făcut să se demodeze tot ce am văzut în ultimii zece ani pe ecran, prezentîndu-ne o capodoperă strălucitoare... Cred în mod sincer că nu am văzut niciodată ceva mai mișcător, mai răscolitor, mai inteligent ca atac contra stupidității, contra monstruoșității războiului”.

Două imagini din dramaticul film al regizorului Mihail Kalatozov „Scrisoare neexpediată”. Cîșeul de jos îl înfățișează pe actorul leningrădean Innokenti Smoktunovski, în rolul geologului Sabinin, ultimul supraviețuitor al micii expediții sovietice care a descoperit zăcămintele diamantifere din taiga iakută.

Kislovodsk. Sanatoriul „Sergo Ordjonikidze“

In satele și orașele regiunii București

Un loc important în activitatea din ultima vreme a Consiliului regional A.R.L.U.S. — București l-a ocupat popularizarea în rândurile țăranilor muncitorilor a realizărilor agriculturii sovietice și a perspectivelor ei de dezvoltare. Cu sprijinul Institutului de cercetări agronomice și al Institutului de cercetări zootehnice din Capitală, Consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat în numeroase sate, gospodării agricole de stat și gospodării colective manifestări între care conferințe referitoare la viața și munca colhoznicilor sovietici, întâlniri cu țărani colectivizati care au vizitat Uniunea Sovietică cu „Trenurile prieteniei” etc. Astfel de manifestări au avut loc în comunele Independența și Ceacu din raionul Călărași, Furculești și Nanu din raionul Alexandria, Coșereni din raionul Urziceni, la Moara Săracă din raionul Snagov ș.a.

În activitatea de răspândire a experienței agrotehnice înaintate folosim în ultimul timp într-o măsură mai mare forme vii, cum sînt concursurile „Cine știe, răspunde”, seriile de întrebări și răspunsuri, zilele de odihnă colectivă etc. La aceste manifestări au participat mii de țărani muncitori din satele și comunele raioanelor Giurgiu, Zimnicea, T. Măgurele, Vidra, Brănești, Lehliu.

Pentru muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderile regiunii București, Consiliul regional a organizat manifestări menite să popularizeze epocalele realizări obținute de știința și tehnica sovietică, progresul continuu al industriei sovietice. Manifestări

organizate s-au referit în special la mecanizarea și automatizarea producției, la mijloacele de creștere a productivității muncii și de reducere a prețului de cost, la realizarea de economii etc. La țesătoria „Teleorman” din Roșiori de Vede, fabrica de zahăr „Popa Șapcă” și la fabrica de conserve „Valea Roșie” din Oltenița a fost popularizată inițiativa muncitorilor sovietici fruntași Valentina Gaganova, de preluare a brigăzilor rămase în urmă. La șantierele navale din Giurgiu și Oltenița, specialiștii din Direcția generală a navigației civile care au studiat la Leningrad au făcut expuneri în legătură cu unele metode noi aplicate în construcția de nave sovietice, între care și propulsia nucleară.

Larg popularizate au fost și cunoștințele științifice și tehnice sovietice în domeniul cercetării Cosmosului. Un prețios sprijin în această direcție l-a primit Consiliul regional A.R.L.U.S. din partea Observatorului Astronomic al Academiei R.P.R. și Observatorului popular al Capitalei, care l-au pus la dispoziție specialiștii care să facă expuneri în centrele de raioane și satele din regiune.

În activitatea de zi cu zi, Consiliul regional A.R.L.U.S. colaborează strîns cu secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional, Consiliul sindical regional, U.T.M., S.R.S.C., institutele Academiei R.P.R.

I. Stanciu

membru al biroului Consiliului regional ARLUS București

Intr-o duminică, la Becicherecul Mic

Intr-una din duminicile trecute, la gospodăria colectivă din comuna Becicherecul Mic, raionul Timișoara, au venit colectivizati din multe comune învecinate — din Pișchia și Dumbrăvița, din Sinmihaiul Român și Sinmartinul Sîrbesc, din Receaș, Orășoara, Biled ș.a. Concursul „Cine știe ciștișă”, organizat aici de Consiliul raional A.R.L.U.S. Timișoara, în colaborare cu secțiile agricole și de învățămînt și cultură a sfatului popular raional Timișoara, a atras un număr mare de participanți, în deosebi din rândurile tineretului. Tema concursului: „Experiența sovietică și din țara noastră de folosire a porumbului siloz în alimentația animalelor și agrotehnica acestei culturi”. Participanții au dovedit că posedă temeinice cunoștințe agrotehnice, dînd răspunsuri exacte și amănunțite.

O pregătire deosebită au dovedit colectivista Ana Roth, de la gospodăria colectivă din Becicherecul Mic, ingrijitorul mulgător Cornel Nanu, de la G.A.C. — Orășoara și șeful de echipă Gheorghe Dedușcă, de la G.A.C. Biled. Acești trei cîștigători ai concursului au primit ca premiu cite o călătorie turistică în U.R.S.S., cu „Trenul prieteniei”. Alte premii au fost atribuite participanților la concurs de la G.A.C. Pișchia, Receaș, Chevereșul Mic și Chevereșul Mare.

După încheierea concursului au avut loc competiții sportive și o serbare populară, la care și-au dat concursul cele mai bune echipe artistice din cuprinsul raionului Timișoara.

Poșta redacției

RODICA SCRABA — Urziceni: 1) Vom ține seama de sugestiile dv. 2) Adresa revistei „Narodnaia Ruminia” este str. Ion Ghica nr. 5, București, iar a ziarului „Komsomolskaia Pravda”, Moskva, D-47, ulița „Pravdi”, d. 24. 3) Ne pare rău, dar deocamdată nu sîntem în posesia vreunei fotografii a Svetlanei Jivankova. Vă putem comunica însă datele cerute: Svetlana a absolvit școala medie acum trei ani și s-a angajat într-o mină. La un concurs regional al artiștilor amatori, unde a cîntat și a dansat, Jivankova a fost remarcată și i s-a propus să se înscrie la o școală de artă. A urmat cursurile unei școli teatrale și în prezent lucrează la Teatrul muzical și dramatic din Lugansk. „Dragoste pe note” a fost primul ei film.

Ilici, din raionul Pskov și a fost distinsă de curînd cu Ordinul Lenin. Brigada condusă de Vasiliieva are repartizate 520 ha de arătură. În cursul anului 1960, membrii brigăzii și-au propus să realizeze economii în valoare de 1.250.000 ruble. 2) Autoarea romanului „Asediul” este Vera Ketrinskaia 3) Allee Larionova scrieți-i la kinostudia „Mosfilm”, Moscova.

ALEXANDRINA ARDELEANU — Sibiu: După cite sîntem informați, Izolda Izvișkaia se află în R. S. S. Tadjikă unde turnează în filmul „Omul își schimbă pielea”. Pentru mai multă siguranță, scrieți-i însă la Moscova, la Casa Cinematografiei — „Dom kino” ulița Vorovskovo 33, Moskva g-69. De acolo îi va parveni oricum.

NICU TUTUNARU — Craiova: 1) Pentru a vă abona la revistele care vă interesează adresați-vă Oficiului regional de difuzare a presei. 2) Nu există o facultate, ci o secție de ziaristică pe lângă Facultatea de filologie din București. La examenul de admitere trebuie, deci, să treceți probele cerute pentru Filologie. 3) Trimiteți timbre poștale în valoare de 10 lei și vi se vor expedia exemplarele respective.

PETRE CHIUC — Tirgoviște: Nu apare nici o revistă cu acest nume în Uniunea Sovietică. Vă puteți alege citeva adrese din cuprinsul rubricii noastre „Scrisori din U.R.S.S.” și prin noli dv prieteni puteți lega și alte cunoștințe.

CORNELIA ACEDARU — Constanța: 1) Actrița americană Audrey Hepburn, interpreta Natașei este dublată de actrița sovietică M. Vinogradova. 2) În limba engleză sau franceză.

ION DUMITRESCU — „Navrom”, Giurgiu: În paginile revistei noastre apar numai traduceri din poezia sovietică. Eventual adresați-vă „Gazetei literare”.

CONSTANTIN DRACEA — București: Ne pare rău dar nu vă putem da răspunsul așteptat, deoarece redacția noastră nu are serviciu juridic. Vă sfătuim să scrieți ziarului „Informația Bucureștiului”.

PROF. G. VASILIAȘ — Orșova: — Nu avem posibilitatea să vă soluționăm cererea.

I. MUNTEANU — com. Zăpodeni, regiunea Iași: Nu sîntem în măsură să vă rezolvăm cererea. Puteți însă obține toate informațiile necesare de la „Cartimex”, str. Aristide Briand nr. 14, București.

RODICA RUVILA — Caransebeș: 1) Astăzi, în Uniunea Sovietică sînt foarte multe tractoriste fruntașe. N. V. Vasileva este șefa brigăzii complexe de mecanizatori a artelului „Drumul lui

TULCEA

Turiștii povestesc...

În parcul „23 August” din orașul Tulcea a avut loc, recent, o interesantă manifestare organizată de Consiliul raional A.R.L.U.S. și Casa raională de cultură. În fața a peste 1.000 de oameni ai muncii, tov. Virginia Dima, directoarea secției serale a școlii medii nr. 1 a vorbit despre cele văzute în U.R.S.S., cu prilejul unei călătorii făcute în orașele Moscova, Leningrad și Kiev.

În încheierea manifestării a avut loc un reușit program artistic, prezentat de ansamblul de cîntece și dansuri al Casei pionierilor din localitate.

La Casa raională de cultură, Consiliul raional A.R.L.U.S. a organizat o expoziție intitulată „Ucraina Sovietică în septenal”. Expoziția a fost vizitată de mii de oameni ai muncii din orașul și raionul Tulcea.

SCRISORI din U.R.S.S.

Locuiesc la Omsk

Locuiesc la Omsk. Vă rog să-mi dați adresa unei pioniere care învață în clasa a V-a

VERA KOPILOVA
Omsk — 5, Smolenski
posiolok, ul. Manuilskovo
nr. 9

Îmi place literatura romină

Sînt din Kazahstan. Am 18 ani. Lucrez la ziarul raional „Leninski puti”. Îmi place literatura romină. Aș vrea să corespondez cu tineri din România.

IVAN TANANA
Karagandinskala obl. posiolok Atasu

Sîntem studente

Sîntem studente și am vrea să corespondăm cu colegi din Republica Populară Romină.

LIUDMILA VASILENKO
Alma-Ata, 17-a Linia,
dom 36, kv. 3.

EMILIA ARTAMONOVA
Alma-Ata, TIZ. 272 kvartal,
dom 23, kv. 7.

Vă scriu din îndepărtata Siberie

De mult doresc să am un prieten în România. Am 23 de ani. Vă scriu din îndepărtata Siberie.

GHENNADI KLOVANICI
Omskaia obl, Drobîșevski
raion Z/s „Ermak” 3-e
otdelenie

Meciul de box U. R. S. S. — Anglia

Alături de fotbal, boxul este un sport foarte popular în Anglia. În multe școli acest sport începe să fie practicat încă de la 10-11 ani. La această vîrstă copilul cel mai apreciat pe care și-l dorește un băiat englez este o pereche de mănuși de box.

Falma boxului englez este mare și de aceea moscoviții au așteptat cu mult interes întâlnirea dintre echipele reprezentative ale Londrei și Moscovei, care s-a disputat de curînd în capitala Uniunii Sovietice. Era într-adevăr o confruntare serioasă între tradiția boxului britanic și tinerii sportivi sovietici care, în ultimii ani, și-au cucerit o bine meritată reputație în arena internațională a boxului.

Cele zece meciuri disputate au entuziasmat pe spectatori. Englezii au desfășurat toată gama posibilităților lor, practicînd un box după toate regulile clasice. Și cu toate acestea, ei au fost depășiiți net de către boxerii moscoviți, care au câștigat nu mai puțin de șapte întâlniri. Cărui fapt se datorește această victo-

rie de prestigiu? Cum a arătat antrenorul emerit al U.R.S.S., V. Ogurenkov, boxerii sovietici s-au dovedit superiori adversarilor lor datorită faptului că ei au prelucrat în mod creator metodele clasice de luptă, făcîndu-le mai elastice. Astfel, de exemplu, boxerii sovietici au renunțat la poziția clasică de începere a luptei. „Un maestru al mănușii, spune Ogurenkov, trebuie să știe să lupte din diferite poziții inițiale”.

În acest meci, întâlnirea din cadrul categoriei ușoare dintre maestrul sportului V. Barannikov și experimentatul boxer englez P. Warwick, a scos în evidență avantajul renunțării la poziția clasică, atunci cînd lupta se duce la distanță.

Spectatorii moscoviți au aplaudat cu căldură frumosul spectacol sportiv pe care l-a oferit această întâlnire de box, în cadrul căreia s-a dovedit încă o dată că noile concepții care stau la baza dezvoltării sportului sovietic îi asigură o neîndoieabilă superioritate și cele mai mari perspective de dezvoltare.

Întîlnirea celor mai buni voleibaliști

Amatorii de volei bucureșteni vor avea ocazia să asiste duminică la ultimul meci al marii competiții „Cupa campionilor europeni”. Întîlnirea aceasta promite să fie deosebit de interesantă, deoarece cele două finaliste, T.S.R.A. din Moscova și Rapid-București, în baza rezultatelor obținute pot fi considerate ca cele mai bune echipe de volei europene.

Voleibaliștii sovietici au eliminat pînă acum echipe de valoare ca B.N.C.I. din Franța și A.S.S. — A.W.F. din Polonia, iar în primul meci al finalei, disputat duminică trecută la Moscova, și-au asigurat cele mai bune șanse pentru cucerirea

cupei, învingînd pe sportivii noștri cu 3:0 (15-10, 15-7, 15-9).

Acest rezultat va face ca meciul final să fie deosebit de disputat. Într-adevăr, pentru Rapid-București singura șansă este de a câștiga tot cu 3:0 și în plus de a realiza scoruri parțiale mai bune.

Pe teren propriu, Rapid n-a pierdut însă nici un meci în această competiție și aceasta ne face să credem că întîlnirea de duminică cu valoroșii sportivi sovietici va da loc unei întreceri de cea mai bună factură, în cadrul căreia vom avea ocazia să vedem toată gama posibilităților acestui frumos și elegant sport.

Daruri de acum 400 de ani

Între obiectele expuse în Sala Armelor din Kremlinul Moscovei se află — și au fost demult remarcate — câteva piese foarte frumoase lucrate în argint, dăruite de domnitori ai Moldovei țarilor ruși, cu prilejul unor solii trimise acestora.

Patru din aceste obiecte — datînd din secolul al XVI-lea — poartă câte o inscripție aurită, cu numele țarului Ivan cel Groaznic, și sînt vase pentru băut sau pentru turnat băuturi. Se mai află expuse la Kremlin „o solniță de piper” cu o inscripție care-o arată ca fiind proprietatea țareviciului Feodor Ivanovici, precum și îmbrăcămintea de argint a unei icoanite.

Toate aceste obiecte au forme și ornamentații dintre cele mai originale cu putință și nu se aseamănă întru nimic cu obiectele similare aflate în muzeul din Sala Armelor. Ele sînt expuse într-un grup aparte, ca produse ale unei culturi deosebite.

Pe fundul unuia din aceste vase numit în limba rusă veche „covș”, se află sculptată stema Moldovei: scutul cu capul de zimbriu avînd în amîndouă părțile câte o rozetă, iar între coarne

o stea cu 5 raze. Pe stemă se mai observă încă urme de smalt cărămiziu.

Din aceste detalii, ca și din altele prof. F. Uspenski a tras concluzia că obiectele provin din Moldova sau că, în orice caz, au fost lucrate de un meșter moldovean. Se pare că ele ar fi ajuns în posesia lui Ivan cel Groaznic ca dar al domnitorului Moldovei Petru Rareș, cu prilejul unei solii trimise țarului la 8 noiembrie 1542. Această solie avea misiunea să ceară ajutor bănesc pentru răscumpărarea de la Sultatul Turcilor și sprijin pe viitor.

În afară de aceste obiecte se mai află în Sala Armelor din Kremlin și o cupă de argint, pe care scrie: „Această cupă (e) făcută de Lupea Iurcu și soția sa Cristina și (a fost) dăruită lui Iurcu Grozava să inchine, în anul 1580”.

În sfîrșit, printre lucrurile rămase de la Boris Godunov se numără și câteva „cupe lucrate în stil moldovenesc” primate probabil în dar de la domnitorul Moldovei Ieremia Movilă, cu care Boris Godunov a fost contemporan în domnie.

P. V.

Luni 27 iunie
Premieră
la cinematografele:
„Victoria”, „Grivița”, „Donca Simo”

DIRECȚIA REȚELEI CINEMATOGRAFICE
ȘI DIFUZĂRII FILMELOR

prezintă
O producție a studioului cinematografic din Italia

SECRETUL MILITAR

după povestirea lui Arkadij Gaidar

Scenariul: L. SOLOMIANSKAIA
Regia: M. MAEVSKAIA
Imaginea: V. ILIENKO
Muzica: M. RAUHVERGHER

cu
N. ANTONOVA, A. FEDORINOV, SERIOJA OSTAPENKO, A. GRIBOV, P. USOVNICENKO, A. TEREMET

CONSUMAȚI

APA MINERALĂ DE „CĂCIULATA”

Este o apă medicinală, cloro-sodică, calcică, magneziană-sulfuroasă. Este indicată în următoarele afecțiuni: boli ale aparatului urinar și în boli de nutriție, artrism, gută, diferite forme de litiază urinară sau infecții ale căilor urinare. În albuminurile rămase după nefrite acute. În mod secundar: în congestia ficatului, în aglomerările cronice simple sau litiazice, după icterele acute, în gastritele acide, în diabetul simplu.

Livrarea se face fără repartiție pe bază de comandă la întreprinderea „BEREA SIBIULUI” — Sibiu

La EXPRES OLIMPIC

in valoare de peste
2.000.000 lei

CĂLĂTORII
la OLIMPIADA
de la ROMA

COOPERATIVA „MUNCITĂRĂ”

TOPOLOVENI
Regiunea Pitești
Telefon 119

Primește comenzi și
livrează prompt costu-
me naționale pentru
bărbați și femei, cu mo-
tive specifice oricărei
regiuni din țară.

Vinde imediat
din stoc:

— marame, fulare și e-
șarfe din borangic
— fețe de masă și cu-
verturi din lînă, cu mo-
tive naționale.

Criza politicii americane și alegerile prezidențiale

Criza politicii agresive americane este în toi. Gravitatea eșecurilor suferite de Washington a fost recunoscută până și de președintele Comitei senatoriale pentru afacerile externe a S.U.A., William Fulbright. Referindu-se la „lipsa de previziune și incapacitatea de planificare” a politicii americane acesta a cerut „o revizuire aprofundată”.

Infringerea fără precedent a politicii lui Eisenhower este rezultatul logice al acțiunilor agresive, rezultatul declarării spionajului și diversivității drept politică de stat a torpilării conferinței la nivel înalt. Un adevărat val al minții populare a fost răspunsul la această acțiune care a spulberat speranțele omenirii în întâlnirea de la Paris.

Din eșec în eșec

Agresorii au mers din infringere în infringere, din eșec în eșec. Nu mai departe decât acum câteva zile, protestul minios al poporului japonez a închis calea oaspețelui nepoftit. Referindu-se la acest faliment al politicii americane și la cauza care l-a determinat, agenția United Press International scria: „Oficialitățile americane consideră că spiritul „Majestății Sale Mulțimea” care în ultimele luni a determinat răsturnarea guvernelor în Coreea de Sud, Turcia și acum probabil în Japonia pare să câștige teren”.

Faptul că poporul japonez l-a trântit ușa în nas lui Eisenhower — arată corespondentul agenției Associated Press — a fost apreciat ca o adevărată catastrofă, ca o expresie a falimentului politicii americane externe aventuriste care și-a propus ca țel intensificarea războiului rece și a cursei înarmărilor, înjghebarea de blocuri militare agresive cu ajutorul regimurilor antipopulare. „Rareori i-a fost dat președintelui ca într-o perioadă atât de scurtă să primească lovituri diplomatice atât de grele”, recunoaște cunoscutul comentator american Salisbury. „Niciunui președinte nu l s-a întâmplat în trecut ceva asemănător”, scrie Donovan, corespondentul ziarului „New York Herald Tribune”.

„Drama n-a fost epuizată...”

Ce consecințe poate avea această catastrofă pe planul politicii interne a Statei Unite, în acest an când la Casa Albă urmează să vină un nou președinte? În iulie, convenția partidului democrat la Los Angeles și cea a partidului republican la Chicago vor desemna pe candidații celor două partide care la fiecare patru ani, își dispută conducerea Americii. „Cu o lună în urmă drama politică părea epuizată, rolurile fiind împărțite, ca într-o piesă de teatru care se termină la actul doi... Dar oamenii și împrejurările apar acum în lumini diferite, din pricina incidentului cu avionul „U-2” și a consecințelor acestui incident”, scria „New York Times”, referindu-se la situația politică actuală din S.U.A. Afirmând că „drama politică părea epuizată” „New York Times” se referea probabil la faptul că maestrul reclamei din Madison Avenue pasaseră la punct, potrivit dorinței marilor finanțe, pregătirile în vederea competiției dintre „măgar” și „elefant”, simbolul celor două partide din S.U.A. Sondaje tradiționale indicau până de curând că senatorul Kennedy va fi candidatul democrat, iar actualul vicepreședinte Nixon cel republican. Până în luna

mai, în partidul democrat o întreagă cohortă de politicieni își disputaseră postul de președinte, printre care senatorii Kennedy, Humphrey, Johnson, Symington și unul din liderii partidului, Stevenson. Cel mai mare succes l-a obținut Kennedy. El a învins la alegerile preliminare din șapte state. Succesul lui Kennedy la aceste alegeri este explicat prin faptul că el a acționat cu mai multă îndrăzneală decât adversarii săi și a uzat de mai multă demagogie pentru a câștiga voturile. În statul Indiana de pildă, Kennedy a declarat „17 milioane de americani se cu-că zilnic flămânzi, 15 milioane de familii trăiesc în cocoabe”. Senatorul a promis că va ajuta pe cel care flămânzește și care trăiesc în cocoabe.

Compromiterea iremediabilă a guvernului S.U.A. datorită torpilării de către acesta

Poporul japonez spulberă „U-2” imperialismului american

a conferinței de la Paris a fost folosită de diferiți oameni politici din S.U.A. doritori de a ocupa postul de președinte. În lipsa unor programe care să delimiteze partidul democrat de cel republican, politicienii au avut de ales între două poziții: respingerea politicii de încălcare a suveranității altor state de către S.U.A. sau acceptarea acestei politici, adică reluarea acțiunilor agresive ale actualului guvern. Dorind să dea dovadă de abilitate, unii politicieni au recurs la o formulă „subtilă”: ei nu au condamnat actele agresive, dar s-au ridicat împotriva asumării răspunderii de către însuși Eisenhower. „Mai bine îl lăsam pe Allen Dulles să rămână singurul vinovat”, — par a spune aceștia, potrivit moralei „originale” din lumea capitalistă. Astfel, subcomisia senatului pentru politica națională, de sub președinția senatorului democrat Henry Jackson, a dat publicității un raport asupra incidentului cu avionul „U-2”, în care a condamnat guvernul președintelui Eisenhower pentru felul în care a tratat afacerea avionului-spion doborât deasupra teritoriului sovietic.

Rockefeller reintră în arenă

Avionul-spion „U-2” și evenimentele care au urmat au spulberat definitiv mitul despre năzuințele pașnice ale guvernului Eisenhower-Nixon. Eisenhower și Nixon au apărut ca executanți ai voinței cercurilor celor mai agresive și aventuriste din Statele U-

nite. „Republicanilor le-a fost dată o lovitură zdrobitoare. Poziția lui Nixon s-a clătinat. Lozincă despre pace a fost smulșă din mințile republicanilor”, scria în legătură cu aceasta ziarul „New York Times”. Din „noul Nixon”, așa cum mașina de propagandă îl prezenta pe vicepreședinte după înapoierea sa de la Moscova nu a rămas decât o amintire. Astăzi vicepreședintele S.U.A. este caracterizat de asemenea declaratiile ca aceea făcută la inaugurarea expoziției britanice de la Washington că „războiul rece” va continua 50 de ani”. Această declarație a trezit nemulțumirea generală a opiniei publice. Cât de mult au scăzut șansele lui Nixon reiese și din faptul că guvernatorul statului New York, Nelson Rockefeller, care „ieșise din cursă” în urmă cu câteva luni când s-a compromiș cu declarațiile

NOTE

Senzație: Sulzberger a spus adevărul!

„Dacă am presupune că toate statele mari participante la tratative doresc cu adevărat dezarmarea și asigurarea păcii în lumea întreagă...” — așa și-a început un comentariu pe marginea tratativelor din cadrul Comitetului celor zece Cyrus Sulzberger, corespondentul ziarului „New York Times”. După care, dl Sulzberger a lăsat de o parte, cu o abilitate demnă de toată admirația, cuvintele „dacă am presupune...” și cu un aer grav a „analizat” mijloacele prin intermediul cărora Franța și S.U.A. nădăjdiesc să dobindească „pace pe pământ și bună înțelegere între oameni”. Ca un vrăjitor, el a scos din sacu-i fermecat „dorința de pace a Occidentului” și a agrementat-o cu tot felul de nuanțe de sinceritate și verosimilitate.

Dar orice vrăjă își are și descântecul ei. Același cusur îl are și sacul vrăjii al lui Sulzberger, care pină la urmă a lăsat să se vadă adevărata față a „politicii de dezarmare”.

„Deși teoretic am dori dezarmarea, în practică vrem să ne înarmăm și mai departe...” Oamenii politici din amândouă partidele noastre cer sporirea cheltuielilor pentru apărare.

Nici dacă te-ai da peste cap, Cyrus, mai bine n-ai putea scrie!...

„Greșeli neverosimile a doi oameni mediocri”

Așa caracterizează revista burgheză italiană „Epoca” politica președintelui Eisenhower și a secretarului de stat Herter.

„Întimplarea cu avionul doborât a fost un incident — scrie revista. Dimpotrivă, însă, declarația făcută ulterior de Herter depășește limitele dozei normale de greșeli pe care o țară le poate ierta unui ministru ei. Și totuși, președintele Eisenhower s-a declarat de acord cu doctrina secretarului de stat”.

„Am dori ca poporul american să nu uite răspunderea și vina celor care au săvârșit astfel de fapte condamnabile — arată în continuare revista — Niciind un stat atât de mare și de puternic nu a fost condus de oameni atât de meschini. Am dori ca în cursul viitoarelor alegeri partidul republican și candidații săi să fie măturați de valul de indignare al poporului”.

Oricare ar fi și dorința noastră, nu mai avem nimic de adăugat...

Un senator echilibrat

Lyndon Johnson, liderul democraților din Senatul S.U.A. e și el nemulțumit de politica guvernului Eisenhower. Dar spre deosebire de cea mai mare parte a americanilor, care condamnă politica de spionaj și provocare, Johnson îl critică pe actualul președinte pentru că, după părerea lui, pregătirile de război n-ar merge cică „destul de departe și destul de repede”.

Johnson condamnă „politica în derivă” pe care o duce azi guvernul S.U.A. și îi cere „să fie mai energic” în folosirea „politicii de poziții de forță”. După cum nu-i sînt deloc pe plac declarațiile lui Hrușciiov în apărarea păcii, pe care le „înfierează”.

Propriile sale aiureli Lyndon Johnson le numește un „program universal de pace”. Dacă n-am ști că senatorul face de multă vreme echilibristică, am putea crede că abia acum învață să umble cu capul în jos...

Unde-i Lynn?

În zorii zilei de 12 iunie, la agenția Associated Press a zbirnit telefonul.

— La aparat e Lynn de la universitatea Fordheim. La ora 10 și 32 de minute p.m., ora standard a regiunilor răsăritene, stațiunea seismografică a universității Fordheim a înregistrat un cutremur subteran care ar putea fi... o explozie nucleară în centrul Siberiei în Uniunea Sovietică.

După care glasul de la aparat a adăugat că Consiliul național de securitate de la Washington a interzis să se dea date suplimentare despre „explozie”.

Senzaționala știre despre „experiențele secrete cu arme nucleare ale perșilor ruși” și-a luat zborul spre toate colțurile lumii. Care vasăzică asta-i cauza târăgării tratativelor de la Geneva! Ca să vezi ce încredere putem să avem în „promisiunile comuniste”!... Redacțiile ziarelor au pregătit imediat comentarii zguduitoare pină în clipa... cînd s-a dovedit că totul a fost o mistificare, că nimeni nu înregistrase nici un fel de cutremur și că la universitatea respectivă nu există nici un personaj cu numele de Lynn. În clipa de față, poliția își frământă creierii spre a afla cine-i poznașul care și-a bătuț joc de o agenție atât de serioasă.

Să încercăm să-i ajutăm pe copoii americani. Lynn trebuie căutat printre conducătorii marcanți ai S.U.A. care „depun mărturie” în comisiile Senatului despre „pregătirile cu caracter agresiv ale Rusiei”, care cer mărirea alocațiilor de război sub pretextul „pericolului comunist”, care zădărnicesc prin toate mijloacele realizarea unui acord în problema dezarmării și încetării experiențelor cu arme atomice.

(Din „Literaturnaia gazeta”)

SĂPTĂMÎNA